[2024] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 949 : 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 454

ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਸਕੱਤਰ,

ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਕੇਐਲ ਰਾਠੀ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ

(2023 ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 414)

ਵਿੱਚ

2016 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 11857

17 ਮਈ 2024

[ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਦੀਪਾਂਕਰ ਦੱਤਾ ਅਤੇ ਉਜਲ ਭੁਈਆਂ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਇਹ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਦੋ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਚਾਰ- ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸਾਥੀ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਹਨ; ਕੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਕੀ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ ਦੇ ਪੈਰਾ 217 ਦਾ ਆਖਰੀ ਵਾਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕੇਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਜੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ (5-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ) ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਬਚੀ ਸੀ; ਕੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ [5-ਜੱਜ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ] ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ ਐਕਸਐਲਵੀਆਈਆਈ ਦੇ ਆਰ 1 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਆਰਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ; ਅਤੇ ਜੇ ਵਿਭਿੰਨ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਯੋਗ ਹਨ.

ਸਿਰਲੇਖ

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 – ਆਦੇਸ਼– ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ – ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ – ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਕੇਐਲ ਰਾਠੀ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ - ਬੈਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸਾਥੀ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ - ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 217 ਦਾ ਆਖਰੀ ਵਾਕ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭਾਲੋ ਏ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕੇਸ; ਕੀਤਾ ਅਜਿਹੇ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਬਚ ਜਾਓ ਬਾਅਦ ਦ ਫੈਸਲਾ ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਵਿੱਚ [5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ] ਕੇਸ; ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ, ਦੇਣਾ ਬਕਾਇਆ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਨੂੰ ਦ ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਪੀਸੀ, ਆਰਡਰ XLVII ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ [5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ] ਕੇਸ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਅਤੇ ਕੀ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਉਲਟਾਉਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੀਖਿਆ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਏ ਉੱਤਮ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਨਾਲ ਏ ਵੱਡਾ ਬੈਂਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼ ਅਧਾਰਤ ਸੀ - ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕੇਸ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੱਡੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਨ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਵੀ ਇਸਦਾ ਯਾਦ ਕਰਨਾ, ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ, ਕਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਏ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦ ਦੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਆਰਡਰ। XLVII – ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਦ ਮਾਣਯੋਗ ਸਾਥੀ ਉਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਜੱਜ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਜੱਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ , ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹਨ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਖੀ ਜੋ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ [5-ਜੱਜ, ਭੁੱਲ] ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ] – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 217 ਦਾ ਆਖਰੀ ਵਾਕ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ - ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਕਮ XLVII ਦੇ ਧਾਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੋਣਾ [5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ] ਕੇਸ - ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ – ਫੁਟਕਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ – ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਰਪੀਜ਼ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਕਰੇਗਾ ਕੋਲ ਗਿਆ ਲਾਜ਼ੀਕਲ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਣਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਆਈਆਂ ਸਨ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਸੀ ਰਾਖਵਾਂ, ਲੈਣਾ ਇੱਕ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲਾ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਵਡੇਰੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੁਝ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ

ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿੱਚ ਐੱਸ. 24(2) ਦੇ 2013 ਐਕਟ ਹੈ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ – ਸੱਜਾ ਨੂੰ ਮੇਲਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਐਕਟ, 2013। [ਪੈਰਾ 104, 117, 118, 119, 121]

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 - ਆਰਡਰ - ਸਮੀਖਿਆ - ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ - ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਇੱਕ ਬੇਖਬਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਮੰਨਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਕਾਰਨ ਦੁਖੀ ਹਨ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਤਾਰੀਖਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਦੇ ਦ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਦ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਏ ਬਾਈਡਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ-ਪੁਣੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ' ਕੇਸ ਸੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਫੀਲਡ ਨੂੰ ਫੜਨਾ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ ਹੁਣ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਟੁੱਟ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਕੇਸ – ਕਿਉਂਕਿ ਦ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਸਨ ਸਹੀ 'ਤੇ ਦ ਤਾਰੀਖਾਂ ਉਹ ਸਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਖੀ WHO ਸਕਦਾ ਹੈ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਖੇ [5-ਜੱਜ, ਭੁੱਲ] ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 107, 108]

ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 217 ਦਾ ਆਖਰੀ ਵਾਕ [3-ਜੱਜ] ਜੇਕਰ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਮੰਗਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕੇਸ - ਅਜਿਹੀ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਜੇ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਚ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ ਮਨੋਹਰਲਾਲ [5-] ਜੱਜ, ਲੈਪਸ] ਕੇਸ – ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਿ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 217 ਦੇ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦਿੱਤੀ? ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ -

ਆਯੋਜਿਤ: ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ ਬਚਾਅ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਦੇ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ – ਬਹੁਮਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਸਨ

ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਚਰਚਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [3-ਜੱਜ] ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ; ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਹੀਂ, ਕੁਝ ਘੱਟ ਨਹੀਂ - ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕਾਰਟ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਬਲੈਂਚ ਨੂੰ ਦ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕੇਸ, ਵੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦ ਉਪਾਅ ਦੇ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਫਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ - ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੇਕਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਅਤੇ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮਤਾ - ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 217 ਵਿੱਚ "ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ" ਵਾਕੰਸ਼ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। – ਮੰਨ ਕੇ ਆਰਗੁਏਂਡੋ ਕਿ ਦ ਅਧੀਨਗੀ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਾਲ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ ਹੈ ਸਹੀ, ਦ ਪਲਿੰਥ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 365 ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸਦਾ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ [5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ] ਕੇਸ ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ। [ਪਾਰਸ 78, 80, 83]

ਕੋਡ ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1908 – ਆਰਡਰ XLVII ਆਰ.1 ਵਿਆਖਿਆ - ਸਮੀਖਿਆ – ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਨਿਰਣਾ – ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ, ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ XLVII ਦੇ ਧਾਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। [5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ] ਕੇਸ:

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਡੀ. XLVII ਦੇ ਆਰ. 1 ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਹੈ - ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਕ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਆਰ. 1 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ "ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਰਹੀ ਹੈ - ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਉਲਟਾਉਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੀਖਿਆ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਇਸਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼ ਅਧਾਰਤ ਸੀ - ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦਾ ਕੇਸ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਰੀਕਾਲ, ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ - ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜੋ ਇੱਕ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਮੰਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਏ ਸਮੀਖਿਆ "ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਅਤੇ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਨਾਲ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖਾਸ ਆਧਾਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 99, 100, 104-105]

ਕੋਡ ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1908 – ਆਰਡਰ XLVII ਆਰ.1 ਵਿਆਖਿਆ – ਸਮੀਖਿਆ – ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ – ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਆਯੋਜਿਤ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ, ਦੇਣਾ ਬਕਾਇਆ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਆਰ. 1 ਦੇ ਆਰਡਰ। ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਮਨੋਹਰਲਾਲ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ] ਕੇਸ - ਜੇਕਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:**

ਰੱਖੀ ਗਈ: ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ 'ਆਧਾਰ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਿਆਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਵਾਲਾ ਨੂੰ ਦ ਅਖੰਤੀ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਾਲ ਇਹ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ - 'ਜ਼ਮੀਨ' ਹਰੇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੈ - ਦਰਅਸਲ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਜ਼ਮੀਨਾਂ' ਉਭਾਰੀਆਂ ਹਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ, ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗਲਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਗੱਲ - ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸ ਖਾਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਯੋਗ ਨੂੰ ਆਰ. 1 ਦੇ ਆਰਡਰ XLVII ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਹੈ ਗਿਆ ਮੰਗਿਆ – ਵੀ ਫਿਰ, ਹੋਣਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਜਿਹੇ 'ਜ਼ਮੀਨ', ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਿਆਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ - ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 109-111]

ਫੁਟਕਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ – ਰੱਖ-ਰਖਾਅ – ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

ਰੱਖੀ ਗਈ: ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਵਿੱਚ ਦ ਫਾਰਮ ਦੇ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਦੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ – ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਭਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵੀ ਮਨੋਹਰਲਾਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ [5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ] ਕੇਸ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ/ਪੁਨਰਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਹਨ

ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿ ਹੈ ਭਾਲਣਾ ਸਮੀਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਵਿਭਿੰਨ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ, ਕਿਹੜਾ ਉਹ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਕੋਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸਿੱਧਾ ਭਾਵ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ - ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੋਣ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲੀਡ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸਿੰਗ ਦ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਵਿਆਖਿਆ 1 ਨੂੰ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਆਰਡਰ XLVII, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੋਣਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਾਲ ਦ ਅਦਾਲਤ – ਇਹ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਇੱਕ 'ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ' ਮੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ , 'ਸੋਧ,' ਜਾਂ 'ਯਾਦ ਕਰਨਾ' ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ – ਸਿਰਫ਼ ਦ ਅਦਾਲਤ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕਸਰਤ ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨ – ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਹੈ ਮਿਲਿਆ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਇਹ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਇੱਕ ਲੁਕਵੇਂ ਰੂਪ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 113, 116]

ਕੋਡ ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1908 – ਆਰਡਰ ਆਰ.1 ਵਿਆਖਿਆ - ਸਮੀਖਿਆ – ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਨਿਰਣਾ – ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲਯੋਗਤਾ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਆਰਡੀ. XLVII ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ - ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਦੇ ਏ ਨਵਾਂ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ ਸਬੂਤ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਉਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਜੇਕਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਦ ਅਦਾਲਤ ਕਰੇਗਾ ਹੋਣਾ ਅਦਾਕਾਰੀ ਉਲਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ – ਸੰਸਦ ਨੇ ਜੋ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ - ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 89, 90]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਕਲਾ. 137 ਅਤੇ 145 - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਿਯਮ, 2013 - ਆਦੇਸ਼. - ਸਮੀਖਿਆ - ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਭਿਆਸ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਪਾਵਰ ਦੇ ਦ ਸੁਪਰੀਮ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਇਸਦਾ ਆਪਣਾ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ/ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 137 ਅਤੇ 145, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, 2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ XLVII ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ - ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰ. 1 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਸਿਵਾਏ ਧਾਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਹੁਕਮ । ਸੀਪੀਸੀ - ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਧਾਰਾ 114 ਸੀਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਦ ਕੇਸ ਮਈ ਹੋਣਾ, ਹੈ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਧਿਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੁਕਮ/ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ - "ਦੁੱਖੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇੱਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਸ਼ਬਦ ਲੋੜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਦੇ 'ਸਥਾਨ' ਸਟੈਂਡੀ' ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਉਪਾਅ – 'ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ' ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਹੈ ਨਹੀਂ ਏ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦ ਕਾਰਵਾਈ ਪਰ ਦਾਅਵੇ ਦ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ - ਆਰਡਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਦੇ 2013 ਨਿਯਮ ਪੜ੍ਹੋ ਨਾਲ ਆਰਡਰ।, ਸੀਪੀਸੀ, ਏ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਤੇ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਏ ਤੀਜਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਹੈ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ, ਸਾਰਥਕਤਾ ਹੋਣਾ ਕਿ ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਾ ਦੁਖੀ ਨਾਲ ਏ ਫੈਸਲਾ/ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਅਦਾਲਤ – ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿੱਚ ਦ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਆਰ. 1 ਦੇ ਆਰਡੀ., ਸੀਪੀਸੀ, ਇਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਪੱਖ ਹੋਣ ਕਰਕੇ) ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਜੋ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਰਡਰ/ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜਿੱਥੇ ਸਮੀਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ, ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਤੋਂ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਆਰਡੀ. ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ - ਸਮੀਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਅਧੀਨ। 114 ਆਰਡਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੀਪੀਸੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ: ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਖੋਜ; ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ; ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ। [ਪੈਰਾ 34, 38, 39]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਧਾਰਾ 142 - ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 - ਧਾਰਾ 114, 151, ਆਰਡਰ XLVII - ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ - ਸਮੀਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ - ਅੰਤਰ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਨਿਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ - ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ, ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੰਗਦਾ ਹੈ - ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਘਿਣਾਉਣੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ਕਸਰਤ ਕਰਨਾ ਦ ਪਾਵਰ ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਸਿਰਫ਼ – ਅਜਿਹੇ ਪਾਵਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਇਸਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 114 ਸੀਪੀਸੀ ਆਰਡਬਲਯੂ ਆਰਡੀ. ਇਸਦਾ ਨਹੀਂ ਗਰਭ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਦੇ ਏ ਖੁਦ ਮੋਟੂ ਪਾਵਰ ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਹੋਣਾ ਕਸਰਤ ਕੀਤੀ

ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ - "ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਗਤੀ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ" ਸ਼ਬਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹਨ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੋਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰਿਆ ਗਿਆ ਐਕਸ ਡੈਬਿਟੇ ਜਸਟੀਸ਼ੀਆ - ਇਹ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣਾ ਦ ਗਲਤੀ ਜਦੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੈ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦਾ ਹੈ; ਸ਼ਾਇਦ, ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਏਗਾ - ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਭੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਹੈ ਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਕਰੇਗਾ ਹੋਣਾ ਅਣਉਚਿਤ, ਸਗੋਂ ਅਯੋਗ, ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਮੀਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਉਲਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ - ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗਰਭਪਾਤ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੈ ਗਿਆ ਵਚਨਬੱਧ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਬਰ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀਆਂ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਸੀਪੀਸੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਸੀਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 92, 94, 96]

ਉਦਾਹਰਣਾਂ – ਫੈਸਲਾ ਜਦੋਂ, ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਰੀਅਮ – ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ, ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ - ਸ਼ੁੱਧਤਾ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਰੀਅਮ ਬਿਨਾਂ ਹੋਣਾ ਦ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਦਾਊਦੀ ਬੋਹਰਾ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਲਾਭ ਕੇਸ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਦੇ 250 ਫੈਸਲੇ – ਤਿੰਨ-ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਬਰਾਬਰ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕ ਨਾਲ, ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 74]

ਉਦਾਹਰਣਾਂ – ਫੈਸਲਾ ਜਦੋਂ, ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਰੀਅਮ – ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕੁਰੀਅਮ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਤਿੰਨ-ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਏ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਏ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਹਿ-ਬਰਾਬਰ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰਿਅਮ - ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ [3-ਜੱਜ] ਦੇ ਕੇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਰੀਅਮ ਬਿਨਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਲਾਭ ਦੇ ਦ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵੱਜਿਆ ਨਾਲ ਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਦਾਊਦੀ ਬੋਹਰਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਕਮਿਊਨਿਟੀਜ਼ ਕੇਸ – ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ, ਤੇ ਦ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ, ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਕ ਨਾਲ, ਇਸਨੂੰ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਅਨੁਸਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ - ਇਹੀ ਤਰਕ ਇਸ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦਾਊਦੀ ਬੋਹਰਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕੇਸ, ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਸ਼ਵਾਸ - ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕੁਰੀਅਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 74]

ਉਦਾਹਰਣ – ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਏ ਪਿਛਲਾ ਬੈਂਚ – ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਇੱਕ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸੰਸਥਾ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜੋ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਰਾਹੀਂ ਵੱਖਰਾ ਬੈਂਚ ਦੇਣਦਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸਹੂਲਤ – ਇਹ ਬੈਂਚ ਹਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕਰੋ ਦ ਵਿਭਿੰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਾਮਲੇ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ ਦ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦ ਗੰਭੀਰ ਨਿਆਂਇਕ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਮੌਜੂਦ ਹੈ - ਹਰੇਕ ਬੈਂਚ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਿੰਫਨੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਭਾਰਤ – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦ ਲੋੜ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਲਈ ਏ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ , ਸਾਵਧਾਨ, ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਣਾ ਨਾਜ਼ੁਕ ਦੇ ਏ ਪਿਛਲੇ ਬੈਂਚ ਦੀ ਮਿਸਾਲ - ਹਰੇਕ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਦੋ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਪਹਿਲਾ ਹੈ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਜੇਕਰ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਫੈਸਲਾ – ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਮਾਣ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਦ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । [ਪੈਰਾ 69, 70]

ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ – ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਵਿੱਚੋਂ:

ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਨਿਆਂਇਕ ਉਪਾਅ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਉਪਲਬਧ ਵੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਉਪਾਅ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਏ ਨਿਆਂਇਕ ਫਿਏਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਓ ਏ ਉਪਾਅ ਲਈ ਦ ਪਾਰਟੀ ਹਾਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਉਸਨੂੰ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਅ ਕਿਹੜਾ ਨਾਲ ਰਸਤਾ ਦੇ ਸਮਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਗੁਆਚ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕਾਰਵਾਈ ਲੜਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 81]

ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਦਾਊਦੀ ਬੋਹਰਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵੀ. ਰਾਜ ਦੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ [2004] ਸਪੋਰਟ। 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1054 : (2005) 2 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 673 – ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ।** ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵੀ. ਨੇਤਾਜੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ [2005] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 173 : (2005) 4 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 741;** ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵੀ. ਰਾਜ ਦੇ ਪੰਜਾਬ [2008] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 117 : (2008) 7 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 38 – ਵੱਖਰਾ।** ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਐਲ. ਰਾਠੀ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ। [2023] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 209 : (2023) **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 288;** ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ [2014] 1 SCR 783 : (2014) 3 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 183;** ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ. ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ (2018) 1 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 733;** ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ. ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [2018] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 : (2018) 3 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 412;** ਰਾਜ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵੀ. ਜੀ.ਡੀ. ਗੋਇਨਕਾ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ (2018) 3 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 585;** ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ. ਸ਼ਿਆਮ ਵਰਮਾ (2020) 15 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 342; ਹਰਿਆਣਾ** ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਣਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.) (2018) **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 3600;** ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ. ਮਨੋਹਰਲਾਲ [2020] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 : (2020) 8 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 129;** ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀਵੀ. ਮਨੋਹਰਲਾਲ [2019] 15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1085 : (2020) 6 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 304;** ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ [2014] 1 **ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ** 783 : (2020) **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1471;** ਛੱਜੂ ਰਾਮ ਵੀ. ਨੇਕੀ ਏਆਈਆਰ (1922) **ਪੀਸੀ 112;** ਹਰੀਦਾਸ ਦਾਸ ਵੀ. ਊਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਬਾਨਿਕ [2006] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 87 : (2006) 4 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 78;** ਬੀ.ਐੱਸ.ਐੱਨ.ਐੱਲ. ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਭਾਰਤ (2006) 3 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1;** ਨੀਲਿਮਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਵੀ. ਰਾਜ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ [2021] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 167 : (2021) **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 610;** ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵੀ. ਨਰੇਸ਼ਕੁਮਾਰ ਬਦਰੀਕੁਮਾਰ ਜਗਦ [2018] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 239 : (2019) 18 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 586;** ਮੇਰਾਨ ਮਾਰਚ ਬੈਸੇਲੀਓਸ ਕੈਥੋਲਿਕ ਵੀ. ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰੇਵ. ਮਾਰਚ ਪੌਲੋਸ ਐਥੇਨਾਸੀਅਸ [1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 520 : **ਹਵਾ (1954) ਐਸ.ਸੀ. 526;** ਸਈਦ ਲਿਆਕਤ ਹੁਸੈਨ ਵੀ. ਮੁਹੰਮਦ ਰਾਜ਼ੀ, **ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (1944) ਅਵਧ 198;** ਲਛਮੀ ਨਾਰਾਇਣ ਬਾਲੂ ਵੀ. ਘੀਸਾ ਬਿਹਾਰੀ,

(1960) ਪੰਜਾਬ 43; ਪਟੇਲ ਨਾਰਨਭਾਈ ਜੀਨਾਭਾਈ ਬਨਾਮ ਪਟੇਲ ਗੋਪਾਲਦਾਸ ਵੇਨੀਦਾਸ, **ਏਆਈਆਰ (1972) ਗੁਜਰਾਤ 229;** ਥਦੀਕੁਲੰਗਾਰਾ ਪਾਈਲੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਪਾਥਰੋਜ਼ ਵੀ. ਅਯਾਜ਼ੀਵੀਟਿਲ ਲਕਸ਼ਮੀ ਅੰਮਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕੁੱਟਨ, **ਏਆਈਆਰ (1969) ਕੇਰਲਾ 186;** ਸੁਦਾਨੰਦ ਮੋਰਲ ਬਨਾਮ ਰਾਖਲ ਸਨਾ **XXXI CWN 822 : AIR (1927) Cal 920;** ਰਾਜਾ ਕੋਟਾਗਿਰੀ ਵੈਂਕਟ ਸੁਬੰਮਾ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਵੇਲੰਕੀ ਵੈਂਕਟਰਾਮਾ ਰਾਓ, **7 ਐਲਆਰ (1899-1900) 27 ਆਈਏ 197;** ਰਵੇਲਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਬਨਾਮ ਯਾਰਲਾਗੱਡਾ, **ਏਆਈਆਰ (1933) ਮਦਰਾਸ 485;** ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਵੀ. ਰਾਜ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ **(1999) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 703;** ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਨਈਅਰ ਖਲੀਲ **(2000) 9 SCC 252;** ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਹੀਰਵਰ ਵੀ. ਹਰੀਦਾਸ ਪਾਰਸੀਡੀਆ **(2001) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 325;** ਰਾਜ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵੀ. ਕਮਲ ਸੇਨਗੁਪਤਾ [2008] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 4 **: (2008) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 612;** ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ [2014] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 308 **: (2014) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 75;** ਬੇਘਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵੀ. ਕੇ.ਐਸ. ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ[2021] 1 SCR 681 **: (2021) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1;** ਏਸੀ ਅਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਸਰਾਜੁਦੀਨ [1966] 1 ਐਸਸੀਆਰ 235 **;** ਰਾਜਾ ਸ਼ਤਰੁੰਜੀ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਅਜ਼ਮਤ ਅਜ਼ੀਮ ਖਾਨ [1971] Supp. 1 ਐਸਸੀਆਰ 433 **: (1971) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 200;** ਕਮਲੇਸ਼ ਵਰਮਾ ਵੀ.ਮਾਇਆਵਤੀ [2013] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 25 **: (2013) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 320;** ਐੱਸ. ਮਧੂਸੂਦਨਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਨਾਰਾਇਣ ਰੈੱਡੀ [2022] 11 ਐਸਸੀਆਰ 42 **: (2022) SCC ਔਨਲਾਈਨ SC 1034;** ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ **(1992) ਸਹਾਇਕ 3 SCC 62;** ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਾਹੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਰਾਵਤ [2020] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 865 **: (2021) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1;** ਭਾਰਤੀਬੈਂਕ ਵੀ. ਸਤਯਮ ਰੇਸ਼ੇ [1996] ਸਪੋਰਟ 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 464 **: (1996) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.550;** ਏ.ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ ਵੀ. ਆਰ.ਐੱਸ. ਨਾਇਕ [1988] ਸਪੋਰਟ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 **: (1988) 2ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 602;** ਪਟੇਲ ਨਾਰਸ਼ੀ ਠਾਕਰਸ਼ੀ ਵੀ. ਪ੍ਰਦੁਮਨਸਿੰਘਜੀ ਅਰਜੁਨਸਿੰਘਜੀ**(1971) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 844;** ਪਦਮ ਸੇਨ ਵੀ. ਰਾਜ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ [1961] 1 ਐਸਸੀਆਰ 884 **: (1961) 1 SCR 884;** ਮਾਈ ਪੈਲੇਸ ਮਿਊਚੁਅਲੀ ਏਡਿਡ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਮਹੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2022) SCC ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1063;** ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉਬਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [2000] ਸਪੋਰਟ 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 496 **: (2000) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 296;** ਸੁਪਰਟੈਕ ਲਿਮਟਿਡ ਵੀ.ਐਮਰਾਲਡ ਅਦਾਲਤ ਮਾਲਕ ਨਿਵਾਸੀ ਭਲਾਈ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ[2021] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 569 **: (2023) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 817 – ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ.**

ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ; ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908; ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 2013; ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894; ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ, 2013; ਕੋਡ ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1877; ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1882; ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ; ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ; ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ] ਕੇਸ; ਪੁਣੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ' ਕੇਸ; ਮਨੋਹਰਲਾਲ [5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ

ਕੇਸ; ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ; ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਜਾਂ ਉਲਟਾਉਣਾ; ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਬੈਂਚ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਇਸਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ; ਜਨਤਕ ਵਿਆਜ; ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ; ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ; ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ; ਨਿਆਂਇਕ ਉਪਚਾਰ; ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ; ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਰੀਅਮ; ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਅੰਤਿਮਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ; ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਖੋਜ। ਜਾਂ ਸਬੂਤ; ਸਹਿਜ ਸ਼ਕਤੀਆਂ; ਸਮੀਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ; ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਗਤੀ 'ਤੇ; ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ; ਐਕਸ ਡੈਬਿਟੋ ਜਸਟੀਸ਼ੀਆ; ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ; ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨਾ; ਫੁਟਕਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ; ਯਾਦ ਕਰੋ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਆਦੇਸ਼; ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ; ਮੁਆਵਜ਼ਾ; ਸਹੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ; ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ; ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਆਂ; ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ; ਨਿਆਂਇਕ ਡਿਊਟੀ; ਪਿਛਲੇ ਬੈਂਚ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਫੁਟਕਲ 2023 ਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 414

ਵਿੱਚ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ। 11857 ਦੇ 2016

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ 29.11.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ 2016 ਦੇ CA ਨੰ.11857 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਦਾਲਤ

ਨਾਲ

ਐਮ.ਏ. ਨੰ.808 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨੰ.12239 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.882 ਦੇ 2017 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 11846 ਦੇ 2016, ਐਮ.ਏ. ਨੰ.159 ਦੇ 2018 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨੰ.11857 2016 ਦਾ, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.396 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 11857 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ)2023 ਦਾ ਨੰ. 409, 2016 ਦਾ CA ਨੰ. 8511, 2023 ਦਾ RP(C) ਨੰ. 410, ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 8925 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.412 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 12114 ਵਿੱਚੋਂ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.414 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 8898 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ)2023 ਦਾ ਨੰ. 416, 2016 ਦਾ CA ਨੰ. 4599, 2023 ਦਾ RP(C) ਨੰ. 419, ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 10206 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.418 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 8505 ਵਿੱਚੋਂ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.425 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 8929 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ)ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.1731 ਦਾ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 9598 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.429 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 2016 ਦਾ 11256, 2023 ਦਾ RP(C) ਨੰ.431 2016 ਦੇ CA ਨੰ. 9597 ਵਿੱਚ, RP(C) ਨੰ.432 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 11841 ਦੇ 2016, ਕੰਮੈਟ.ਪੈਟ.(ਸੀ) ਨੰ.735 2018 ਦਾ ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 11857 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.398 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ।2016 ਦਾ 8529, 2023 ਦਾ RP(C) ਨੰ.399 2016 ਦੇ CA ਨੰ. 11857 ਵਿੱਚ, RP(C) ਨੰ.400 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 8899 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.401

ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਸਕੱਤਰ, ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ

ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਕੇਐਲ ਰਾਠੀ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ

2023 ਦਾ CA ਨੰ. 2016 ਵਿੱਚ 8527, 2023 ਦਾ RP(C) ਨੰ. 402, CA ਨੰ. 8547 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.403 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 8952 ਦੇ 2016, 2023 ਦਾ RP(C) ਨੰ.405, 2016 ਦਾ CA ਨੰ. 8935, 2023 ਦਾ RP(C) ਨੰ.406, 2016 ਦੇ CA ਨੰ. 8954, 2023 ਦਾ RP(C) ਨੰ.407, 2023 ਦਾ CA ਨੰ. 9049 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.408 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 8559 ਦੇ 2016, 2023 ਦਾ RP(C) ਨੰ.411, 2016 ਦਾ CA ਨੰ. 9214, 2023 ਦਾ RP(C) ਨੰ.413, 2016 ਦੇ CA ਨੰ. 9595, 2023 ਦਾ RP(C) ਨੰ.397, 2023 ਦਾ CA ਨੰ. 8909 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.417 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 8921 ਦੇ 2016, 2023 ਦਾ RP(C) ਨੰ.420, 2016 ਦਾ CA ਨੰ. 8904, 2023 ਦਾ RP(C) ਨੰ.421, 2016 ਦੇ CA ਨੰ. 9719, 2023 ਦਾ RP(C) ਨੰ.423, 2023 ਦਾ CA ਨੰ. 8957 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.424 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 8922 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ.426 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਐਸਐਲਪੀ(ਸੀ) ਨਹੀਂ। 17316 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ. 430 ਦਾ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 11854 ਦੇ 2016, ਸੀਏ ਨੰ.1522 ਦੇ 2023 ਡਾਇਰੀ ਨੰ. 14831 ਦੇ 2023, ਡਾਇਰੀ ਨਹੀਂ। 15893 ਦੇ 2023, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨਹੀਂ। 422 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚਸੀਏ ਨਹੀਂ। 12046 ਦੇ 2016, ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨਹੀਂ। 404 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨੰ. 12111ਦੇ 2016, ਅਤੇ ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨਹੀਂ। 415 ਦੇ 2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 11853 2016

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਕੇ.ਐੱਮ.ਨਟਰਾਜ, ਏ.ਐੱਸ.ਜੀ., ਸੰਜੇ ਪੋਦਾਰ, ਸੰਜੀਵ ਸੇਨ, ਕੈਲਾਸ਼ ਵਾਸਦੇਵ, ਸੰਜੀਵ ਸੇਨ, ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਵੀ. ਗਿਰੀ, ਕੈਲਾਸ਼ ਵਾਸੂਦੇਵ, ਨੀਰਜ ਕੇ.ਆਰ. ਜੈਨ, ਵਿਵੇਕ ਚਿਬ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਰਤੁਲੈਨ, ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੋਵਿਨ ਕੁਮਾਰ, ਐੱਮ. ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਅਰਪਿਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੈਸ. ਸਹਾਰਿਆ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਨਿਤਿਨ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਈਸ਼ਾਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਤਾਲੀ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਗਨ ਸੱਭਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਿਨੂ ਤਮਟਾ, ਰਵੀ ਭਾਰੂਕਾ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਅਰਪਿਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਜਲੀ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਧਾ. ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਜੀਤਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਰਨਿਮਾ ਸਿੰਘ, ਰੁਸਤਮ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀ.ਐਲ.ਐਨ. ਸ਼ਿਵਾਨੀ, ਅਸ਼ਵਿਨ ਜੋਸਫ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਰਤੀ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਚੰਦਰ, ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗਰਗ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗਰਗ, ਧਨੰਜੈ ਗਰਗ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਸ਼ੁਲਾ ਐੱਲ. ਬਖਰੂ, ਈਸ਼ਾਨ ਤਿਵਾੜੀ, ਚਾਣਕਯ ਗੁਪਤਾ, ਆਰ.ਪੀ.ਬਾਂਸਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਲਵਿਕਾ ਕਪਿਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਨਵੰਗੀ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਿਕਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਅਤੁਲ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵੀਟੀ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰਚਨਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਰਾਹੁਲ ਪਾਂਡੇ, ਐੱਨ ਬਲਰਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੰਭਵੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਪ੍ਰਾਚੀ ਬਾਜਪਾਈ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਾਂਸਰੀ ਸਵਰਾਜ, ਸਿੱਧੇਸ਼ ਸ਼ਿਰੀਸ਼ ਕੋਤਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਾ ਉਪਾਧਿਆਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਨਿਆ ਹਸੀਜਾ, ਤੇਜਸਵੀ ਗੁਪਤਾ, ਪਵਨ ਉਪਾਧਿਆਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਵੇਨੀ ਭਗਤ, ਬੀ.ਵੀ.ਨਾਇਰਨ, ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਮੈਸਰਜ਼. ਵੇਦਯ ਪਾਰਟਨਰ, ਭਰਤ ਅਰੋੜਾ, ਅਲੋਕ ਗੁਪਤਾ, ਟੀ.ਐਨ. ਸਿੰਘ, ਵਿਕਾਸ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜਸ਼੍ਰੀ. ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਸ਼ਾਮ ਚੰਦ, ਡੀਕੇ ਗਰਗ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇਸ਼ਿਤਾ ਬਿਸਟ, ਅੰਕੁਰ ਬਾਂਸਲ, ਦੇਵੇਸ਼ ਭਾਟੀਆ, ਸਦਰੇ ਆਲਮ, ਵਿਵੇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਕਸ਼ਾ ਰਾਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਗਿਨੀ ਪਾਂਡੇ, ਅਰਿਜੀਤ ਡੇ, ਅਨਿਰੁਧ ਬਕਰੂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਚੌਬੇ, ਆਯੂਸ਼।

ਮਯੰਕ ਕਸ਼ੀਰਸਾਗਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮਿਤਾ ਮਾਨ, ਰਾਜੀਵ ਘਵਾਨਾ, ਟੀ. ਵੀ. ਐੱਸ. ਰਾਘਵੇਂਦਰ ਸ੍ਰੇਅਸ, ਸਿਧਾਰਥ ਵਾਸੂਦੇਵ, ਨੀਲਕਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਿਕਾਸ ਚੰਦੇਲਾ, ਦਿਵਯਾਂਸ਼ੂ ਗੋਇਲ, ਮਯੰਕ ਕਪੂਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਵਿਆ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੈਸਮੀਨ ਦਮਕੇਵਾਲਾ, ਅਖਿਲ ਸੱਚਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅਮਿਤ ਮਲਿਕ, ਭਵਿਆ ਸੇਠੀ, ਅਕੁਲ ਮਹਿੰਦਰੂ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸਮੀਰ ਮਲਿਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲਮ ਸਿੰਘ, ਰਾਜੀਵ ਰਹੇਜਾ, ਰਵੀ ਰੰਜਨ, ਅਭਿਨਵ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸ਼ਰਤ ਨਾਂਬਿਆਰ, ਬੀਕੇ ਸਤੀਜਾ, ਕਾਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਰਮਨ ਯਾਦਵ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸਥਾ ਤਿਆਗੀ, ਨਿਸ਼ਿਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਜੈ ਮਾਰਵਾਹ, ਸ਼ਿਵਮ ਗੋਇਲ, ਗੋਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਮਿਆ ਐੱਸ ਗੋਇਲ, ਆਕਾਸ਼ ਕਟਿਆਰ, ਰਾਹਤਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਸਵਰੂਪ, ਅਜੇ ਵਿਕਰਮ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਸਿੰਘ, ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ, ਓਂਕਾਰ, ਸ਼ੁਭਮ ਸਿੰਘ, ਪੁਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ, ਅਕਸ਼ੈ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਿਮਰਨ ਜੀਤ, ਰਿਸ਼ਭ ਗੁਪਤਾ, ਸਮੀਰ ਸੇਠੀ, ਮਨੀਸ਼ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਐਨ.ਐਸ.ਵਸਿਸ਼ਟ, ਜੋਤੀ ਕਟਾਰੀਆ ਬਜਾਜ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

<u>ਨਿਰਣਾ</u> ਟੇਬਲ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ*

ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ। 4

ਦ ਹਵਾਲਾ 5

ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰੈਜੈਕਟਰੀ 6

ਤੱਥ ਦੇਣਾ ਤੱਕ ਵਧੋ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ। 13

ਦ ਵੰਡ ਫੈਸਲਾ 15

ਸਬਮਿਸ਼ਨ। 19

ਸਵਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ। 25

ਕਾਨੂੰਨ ਚਾਲੂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। 26

ਪੂਰਵਜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਦ ਵਿਆਖਿਆ। 36

ਹੋਰ ਪੂਰਵਜ ਚਾਲੂ ਸਮੀਖਿਆ 41

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ। 45

ਸਿੱਟਾ। 79

ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ

1. ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦਿਨ ਬਾਹਰ, ਜਿਵੇਂ ਜੱਜ ਦੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਅਸੀਂ ਹਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਸਲਾਹ ਲਈ ਦ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਿ ਦ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ ਜਾਂ ਤਾਂ

ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ; ਇਥੇ, ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਏ ਵੰਡ ਫੈਸਲਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਾਣਯੋਗ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ("ਉਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੱਜ ਦੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਅਸੀਂ ਕੋਲ ਗਿਆ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਦ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਿ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਾਥੀ ਸਹੀ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਗਲਤ। ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ, ਇੱਕ ਦੇ ਦ ਰਾਏ ਦੇ ਦ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਉਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਦ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵੇ, ਦ ਕਸਰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਐਲਾਨਣਾ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਮੇਲ ਕਰਨਾ, ਕੋਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਾਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨੂੰ ਦ ਮੂਲ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਦ ਸਾਰਥਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨਾ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯਤਨ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਅਤੇ ਫਲਦਾਇਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਦਵਤਾਪੂਰਨ ਦਲੀਲਾਂ ਨੇ ਬਹਿਸ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਚ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਉੱਭਰਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਕੀਮਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਦਿਲੋਂ ਕਦਰ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਾਲ ਦ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਦ ਬਾਰ WHO ਸੀ ਦ ਇਸ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ।

ਹਵਾਲਾ

2. ਉਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਦੋ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਏ ਕਲੱਚ ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ("ਆਰਪੀ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ), ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਐਨਸੀਟੀ, ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ, ਜਾਂ ਭੂਮੀ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਵਿਭਾਗ, ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ("ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ)। ਆਰਪੀਜ਼ ਨੇ ਫੈਸਲਿਆਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਦੇ ਦ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ("ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ), ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ("1894") ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਐਕਟ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਕਾਰਵਾਈ ("2013 ਐਕਟ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ)। ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਿਆਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਉਕਤ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਪੀਜ਼ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਭਾਵ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ) ਨੇ ਇਸਦੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਸਨ। ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ । ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ("ਸੀਪੀਸੀ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ)।

ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਐਲ. ਰਾਠੀ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਉਭਰਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। , ਮੁੱਖ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਪੀਜ਼ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਦ ਮਾਣਯੋਗ ਸਾਥੀ ਜੱਜ 'ਤੇ ਦ ਬੈਂਚ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਪੀਜ਼ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾਲ ਦ ਬੈਂਚ 'ਤੇ 17 ਵੀਂ ਮਾਰਚ, 2023 ਲੋੜੀਂਦਾ ਦ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਰਪੀਜ਼ ਰੱਖੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਰਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਚਾਰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਰਪੀਜ਼ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਆਰਪੀਜ਼ ਹੁਣ ਇਸ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ।

ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰੈਜੈਕਟਰੀ

3. ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਚਾਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਜੋ ਵੰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ।

4. ਦ 2013 ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ 1 ਸਟੰਟ ਜਨਵਰੀ, 2014। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, 2013 ਦੇ ਭਾਗ 24(2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਐਕਟ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪਿਆ। ਏ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਬੈਂਚ (ਕੋਰ. ਮਾਨਯੋਗ)
ਆਰ.ਐਮ. ਲੋਢਾ, ਮਾਨਯੋਗ ਮਦਨ ਬੀ. ਲੋਕੁਰ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਕੁਰੀਅਨ ਜੋਸਫ਼, ਜੇ. ਜੇ.) ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਨਿਸਿਪਾ । ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ [2] ਨੇ 2013 ਦੇ ਭਾਗ 31 ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਉਹ ਕਰੋ ਜੋ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ "ਮੁਆਵਜ਼ਾ" ਹੈ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ" ਵਾਪਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24(2) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਉਸੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ "ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ" ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ "ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਅਤੇ "ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਜਾਂ" ਜਿਵੇਂ ਹੈ, ਜਾਂ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

5. ਹਾਲਾਂਕਿ, **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ** (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ ਸੀ। ਬੈਂਚ (ਕੋਰ. ਮਾਣਯੋਗ ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਅਮਿਤਾਵ ਰਾਏ, ਜੇਜੇ.) **ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [2-ਜੱਜ] ਵਿੱਚ** [3] ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ।

---

1 [2023] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 209 : 2023 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 288

2 (2014) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 183

3 (2018) 1 ਐਸਸੀਸੀ 733

6. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ (ਕੈਰ. ਮਾਨਯੋਗ) ਦਾ ਬੈਂਚ ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਮਾਨਯੋਗ ਏ.ਕੇ. ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ, ਜੇਜੇ.) ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, **ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਵਿਚ ਜੇ [3-ਜੱਜ]** [4] **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਠਹਿਰਾਇਆ ਪਰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

> 216. ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ. ਅਸੀਂ ਕੋਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਡੂੰਘਾ ਸੋਚਣਾ ਕੀ ਇਸਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:
>
> ***
>
> 217. ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ , ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (i) ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ , ਦ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿੱਚ ਪੁਣੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ. ਹਨ ਪ੍ਰਤੀ incuriam. ... ਦ ਫੈਸਲੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 'ਤੇ ਦ ਆਧਾਰ ਦੇ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ।

7. ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਮਾਨਯੋਗ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਾਨਾਗੌਡਰ, ਜੇ.) ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ:

> "295.2. ...ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਨੁਸਾਰ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦ ਨਿਰਣਾ ਵਿੱਚ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ-ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਾਲ ਏ ਵੱਡਾ ਬੈਂਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਤ ਸੀ, ਨੇ ਬਰਾਬਰ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ (ਕੈਰ. ਮਾਨਯੋਗ ਮਦਨ ਬੀ. ਲੋਕੁਰ, ਮਾਣਯੋਗ ਕੁਰੀਅਨ ਯੂਸੁਫ਼ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਦੀਪਕ ਗੁਪਤਾ, ਜੇਜੇ।)

---

4 (2018) 3 ਐਸਸੀਸੀ 412

ਰਾਜ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵੀ. ਜੀ.ਡੀ. ਗੋਇਨਕਾ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਸੀਮਤ [5] ਵਾਰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਏ ਸੁਣਵਾਈ ਜਿਵੇਂ ਨੂੰ ਕੀ ਦ ਮਾਮਲਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਰੇ ਹੋ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ ਏ ਵੱਡਾ ਬੈਂਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸਬੰਧਤ ਨੂੰ ਦ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਅਨੁਭਾਗ 24 2013 ਐਕਟ ਦੇ।

9. ਦੋ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 22 ਵਾਂ ਫਰਵਰੀ, 2018 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਾਬਰ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਕਿ **ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ** ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬੈਂਚ (ਕੋਰਨਲ ਮਾਨਯੋਗ ਏ.ਕੇ. ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਯੂ.ਯੂ. ਲਲਿਤ, ਜੇ.ਜੇ.) **ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ. ਸ਼ਿਆਮ ਵਰਮਾ** [6] ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਦ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਹੋਣਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਚੁਕਵਾਂ ਬੈਂਚ ਦ ਅਗਲਾ ਦਿਨ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਦ ਮੁਖੀ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਭਾਰਤ, ਏ ਸਮਾਨ ਆਰਡਰ ਸੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ (ਕੋਰ. ਮਾਨਯੋਗ) ਦੁਆਰਾ ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਅਮਿਤਾਵ ਰਾਏ, ਜੇ.ਜੇ.) ਨੇ **ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਣਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.)** ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ . [7]

10. ਏ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ (ਕੋਰ. ਮਾਨਯੋਗ) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਮਾਨਯੋਗ ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ, ਮਾਨਯੋਗ ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਐਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਟ, ਜੇ.ਜੇ.) ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

11. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, **ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਮਾਮਲੇ** ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਵੇਖੋ **ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ** ਮਨੋਹਰਲਾਲ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** , [8] ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟੇ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ) ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਵਿੱਚ ਪੈਰੇ 365 ਐਪੀਸੋਡ (10) ਅਤੇ 366. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 365 ਐਪੀਸੋਡ (10) ਇੱਥੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਚੁਕਵਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ , ਇੱਥੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

> "365। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਦ ਫੈਸਲਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿੱਚ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਣੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ. ਹੈ ਗਿਆ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ, ਹਨ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦ ਉਹੀ ਹਨ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ], ਦ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24(2) ਅਤੇ ਕੀ 'ਜਾਂ' 'nor' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ 'ਅਤੇ' ਸੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਲਈ ਵਿਚਾਰ।

---

5 (2018) 3 ਐਸਸੀਸੀ 585

6 (2020) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 342

7 ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ। 4835/2015

8 [2020] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 : (2020) 8 ਐਸਸੀਸੀ 129

ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਵੀ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

12. ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਦੀ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ)। ਉਕਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਤੇ ਦ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਸੀ ਏ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਦ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਦੀ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ **[3-ਜੱਜ] (ਸੁਪਰਾ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 2:1 ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ । ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਵਿੱਚ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ), ਉਸਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਦਾਹਰਣ, ਭਾਵ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਉੱਪਰ) ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ** ਤਾਰੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ। ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਦ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ, ਏ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਆਰਡਰ ਸੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਵਿੱਚ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ. ਮਨੋਹਰਲਾਲ **[5-ਜੱਜ, ਤਿਆਗ]** .[9] ਦ ਦਲੀਲ ਦੇ ਤਿਆਗ ਸੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ "ਮੁੜਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ "ਨਿਆਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਗੇ" ।[10] ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਰਾਏ ਸਬੰਧਤ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬੈਂਚ ਦੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ।

13. ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਨਾਲ ਗੇਂਦ ਘੁੰਮਦੀ ਨਹੀਂ ਰੁਕੀ। **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ)। ਮਿਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ 16 ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ, 2020 ਵਿੱਚ **ਪੁਣੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੀ. ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸੀਰਿਮਲ ਸੋਲੰਕੀ [ਯਾਦ ਕਰੋ ਆਰਡਰ]** ,[11] ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਵਾਲਾ ਬੈਂਚ (ਕੈਰ. ਮਾਨਯੋਗ ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਮਾਣਯੋਗ ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਾਹ, ਜੇਜੇ.) ਨੇ ਕਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ।

14. ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ** (ਉੱਪਰ) ਸੀ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਵਿੱਚ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [2- ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ), ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਰੀਅਮ

---

9 [2019] 15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1085 : (2020) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 304

10 (2020) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 304, ਪੈਰਾ 45

11 2020 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1471

ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਵਿੱਚ **[3-ਜੱਜ] (ਉੱਪਰ),** ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਉਲਟ। **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ 'ਤੇ 16 ਜੁਲਾਈ, 2020 ਵਿੱਚ **ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸੀਰਿਮਲ ਸੋਲੰਕੀ [ਯਾਦ ਕਰੋ ਆਰਡਰ]** (ਉੱਪਰ)।

ਤੱਥ ਦੇਣਾ ਵਧੇ ਨੂੰ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ

15. **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ , ਕਈ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਆਇਆ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਆਰਪੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਹੜਾ ਕੋਲ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅੰਤਮਤਾ ਨਾਲ ਕਾਰਨ ਦੇ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼।

16. ਦ ਤੱਥ ਹਨ ਦੇਖਿਆ ਤੋਂ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉੱਭਰ ਰਿਹਾ ਬਾਹਰ ਦੇ ਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ [12] ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਦ ਪਹਿਲਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਕੇ.ਐਲ. ਰਾਠੀ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ , ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 7 ਜੁਲਾਈ, 2015 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਦ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੈਣਾ ਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਕਿ ਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤੱਤ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧੀਨ ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਨੂੰ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ [13] ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ, [29] ਨਵੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ, ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਦ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮਿਆਦ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਨੂੰ ਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਥੇ) 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ

17. ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਕੀ ਉਹ ਕਾਲ ਕਰੋ ਹੈ ਏ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਾਲ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ), ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਇੱਥੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ) ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 29 ਨਵੰਬਰ, 2016। ਭਾਵੇਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ, ਪਰ ਵੰਡੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

---

12 ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨ। 9200/2014

13 ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨ। 11857/2016

18. ਇਹ ਹੈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿਕਰ ਤੇ ਇਹ ਸਟੇਜ ਕਿ ਦੌਰਾਨ ਦ ਪੂਰਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿਵਾਦ, ਦ ਨਿਰੀਖਣ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 217 ਦੇ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਸੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਦ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ , ਪਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਛੱਡੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੋਹਰੀ ਉਹ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਜਿਸਦੇ ਦੁਆਰਾ, ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਉੱਤੇ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵੰਡ ਫੈਸਲਾ

19. ਭਾਰੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਸੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਨਾਲ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦ ਕਿਹਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਪੈਰੇ 365 ਐਪੀਸੋਡ (10) ਅਤੇ 366 ਦੇ **ਮਨੋਹਰਲਾਲ [5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 217 ਦੇ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ)। ਉਹ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ 'ਤੇ **ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵੀ. ਨੇਤਾਜੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ** [14] ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਦ ਝਗੜਾ ਕਿ ਏ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਦ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਆਰਡਰ XLVII, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਿਆਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

20. ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ/ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਖਾਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਦੇ **ਪੁਣੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ** (ਉੱਪਰ) ਅ ਤੇ **ਮਨੋਹਰਲਾਲ** ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ), ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 217 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿੱਚ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ), ਦ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਕੁਝ ਮਤਲਬ" ਸੀ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰੀਖਣ। ਝਗੜਾ ਦੇ ਦ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਿ ਦ ਕੇਸ ਫਾਲਸ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ XLVII, CPC ਦਾ ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (supra) ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤਰਕ ਦੇ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ** ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (supra) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ , ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੀ। ਖੁਦ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਵਿੱਚ ਦ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ... ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰੇ 365 ਅਤੇ 366।

---

14 [2005] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 173 : 2005 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 741

21. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇ ਦ ਮਾਮਲੇ ਕਿ ਸਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਦ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਿਆ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਨਾਲ ਦ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਅਤੇ ਮੰਨੇ ਗਏ ਲੈਪਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, "(ਟੀ)ਉਹ ਨਤੀਜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਰੇਗਾ ਹੋਣਾ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ/ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਕਰੋ ਜੋ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।" ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਪੀਜ਼ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿੱਚ ਦ ਵੱਡਾ ਜਨਤਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਦ ਅਧਿਕਾਰੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, "ਜੋ ਕਿ ਵਡੇਰੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ"।

22. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਮਾਣਯੋਗ ਸਾਥੀ ਜੱਜ ਨੇ ਮਾਣਯੋਗ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨਾ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਦ ਆਰ.ਪੀ. 'ਤੇ ਦ ਦਾ ਆਧਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗਤਾ, ਵਿੱਚ ਦ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਦ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 1 ਆਰਡਰ ਆਫ਼ ਆਰਡਰ XLVII, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਮਲਟੀਪਲ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ, 'ਤੇ ਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਣਾਈ ਗਈ ਖਾਸ ਪੱਟੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੇ ਏ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਿਰਣਾ, ਦ ਆਰ.ਪੀ. ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਆਯੋਜਿਤ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਯੋਗ ਹੋਣਾ। **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ 'ਤੇ ਤਾਰੀਖ਼ ਜਦੋਂ ਦ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਿਰਣੇ ਸਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ **ਪੁਣੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ** (ਉੱਪਰ) ਹੋਣਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ , ਕੋਰਸ ਦੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਜਿਤ ਨਾਲ ਦ ਵਿਆਖਿਆ ਆਰਡਰ XLVII ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ)** 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਬਾਈਡਿੰਗ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਡ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਵਿਆਜ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ut sit finis litium (ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਵੇ)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ RPs ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਨੂੰ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ , **ਚੱਜੂ ਰਾਮ** ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । **ਵੀ. ਨੇਕੀ** [15] ਅਤੇ [ਹਰੀਦਾਸ ਦਾਸ ਵੀ. ਊਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਬਾਨੀਕ](#) [16] ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਆਧਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ, ਮੁੜ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕਿ ਜਿਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

---

15 1922 ਪੀਸੀ 112

16 [2006] 3 ਐਸਸੀਆਰ 87 : (2006) 4 ਐਸਸੀਸੀ 78

ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੇਸ, ਆਧਾਰਿਤ 'ਤੇ ਏ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਘਟਨਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ ਸਿਰਫ਼ ਤੱਥ ਦੇ ਕਿਹਾ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ" ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਅਨੁਪਾਤ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸਬਮਿਸ਼ਨ

23. ਇਹ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਏ ਨਤੀਜਾ ਦੇ ਦ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਦ ਆਰ.ਪੀ. ਸਨ ਸੁਣਿਆ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਦ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਆਰਪੀਜ਼ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ **ਕੇਐਲ ਰਾਠੀ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਹਾਇਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ** (ਉੱਪਰ)।

24. ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉੱਨਤ ਤੋਂ ਦ ਬਾਰ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ/ਵਕੀਲ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡ-ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਵੇਰਵੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

25. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਟੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਧੂ ਵਕੀਲ ਜਨਰਲ, ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ 'ਤੇ ਵੱਲੋਂ ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਦੀ ਸਰਕਾਰ। ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ, ਦਿੱਲੀ), ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਦ ਜਨੂੰਨ ਉਸ ' ਤੇ ਹੁਕਮ, ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦ ਆਰ.ਪੀ. ਹਨ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ,** ਨੂੰ ਖਾਸ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ , ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ **ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 366 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।** **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉਪਰਾ) ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ।

ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ 16 ਜੁਲਾਈ, 2020 ਦੇ ਹੁਕਮ [ਯਾਦ ਆਦੇਸ਼] (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ , **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਇਸ ਵਿੱਚ, ਸਟੈਂਡ ਮਿਟਾਇਆ, ਮੋਹਰੀ ਦ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ।

ਸਮੀਖਿਆ/ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਦ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ ਇੱਛਾ ਲੀਡ ਨੂੰ ਏ ਵਧੀਆ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਜਨਤਕ ਦਿਲਚਸਪੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਵਿੱਚ ਦ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਦ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ** **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ)। ਦ ਆਰ.ਪੀ. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ-ਦਰ-ਕੇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ

ਅਧੂਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਦ ਰਾਜ, ਸਟੇਜ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਕਾਰਨ ਲਈ ਦ ਦੇਰੀ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ/ਰੀਕਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਰਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਹੱਦ 'ਤੇ ਹੀ ਬਰਖਾਸਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

26. ਸ਼੍ਰੀ ਕੈਲਾਸ਼ ਵਾਸਦੇਵ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੋਣਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਨੂੰ ਦ **ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਅਜੀਬ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ), ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ, ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨਾ ਜੱਜ ਦੇ ਦ ਕਿਹਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਨਿਆਂ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਆਰਪੀਜ਼ ਦੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

27. ਸ਼੍ਰੀ ਸੇਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਟੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਵਾਸਦੇਵ, ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਦ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਆਰਪੀ:

ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਦ ਆਰ.ਪੀ. ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਏ ਆਰਪੀਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦੇ **ਪੁਣੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ** (ਉੱਪਰ) ਪਰ ਵਿੱਚ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ** ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ **[3-ਜੱਜ]** (ਸੁਪਰਾ), ਜਿਸਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 141 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਲ ਹੈ। ਆਰਗੂਐਂਡੋ ਵਿੱਚ , ਅਨੁਛੇਦ 137 ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣਾ ਉਹ ਦ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਏ ਸਮੀਖਿਆ।

ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

28. ਇਹ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਆਰਪੀਜ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸੇਨ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦ ਆਰ.ਪੀ. ਹੋਣਾ ਆਯੋਜਿਤ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ।

29. ਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਦੀਵਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਗਿਰੀ, ਮਿਸਟਰ ਚਿਬ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੈਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰਾਜ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਸਮਰਥਿਤ ਦ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਦ ਮਾਣਯੋਗ ਉਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਥੀ ਜੱਜ ਅਤੇ ਇਸ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸਹਾਰਾ। ਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਪੁਰਦਗੀਆਂ ਸਨ ਉੱਨਤ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ:

ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ ਮਨੋਹਰਲਾਲ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ) ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦਾ ਜੋ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਬੀ.ਐੱਸ.ਐੱਨ.ਐੱਲ. ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਭਾਰਤ [17] ਅਤੇ ਨੀਲਿਮਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਵੀ. ਰਾਜ ਦੇ

ਯੂਪੀ [18] ਸਨ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਉੱਤੇ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦ ਝਗੜਾ ਕਿ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ)** ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮੁੱਲ; ਇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਦ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਏ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅੰਤਮਤਾ ਅੰਤਰ ਸੇ ਦ ਪਾਰਟੀਆਂ।

ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਪਲਬਧ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ XLVII, CPC ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ , ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ

ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ ਮਨੋਹਰਲਾਲ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਥਿਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਪੈਰਾ 217 ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਹੈ ਗਿਆ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]** , ਬਰਾਬਰ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ , ਨਾ ਤਾਂ ਆਰਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ।

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇ ਦ ਆਰ.ਪੀ. ਸੀ ਗਿਆ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਬਾਅਦ ਪੀਰੀਅਡਜ਼ ਦੇ ਬੇਲੋੜਾ ਦੇਰੀ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ ਨਹੀਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸੀ ਗਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲਈ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਹੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਪੀਜ਼ ਵੀ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਥਿਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ)।

17 (2006) 3 ਐਸਸੀਸੀ 1

18 [2021] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 167 : 2021 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 610

30. ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਦ ਆਰ.ਪੀ. ਹਨ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ, ਦ ਸਿੱਖਿਆ ਸਲਾਹ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ।

ਸਵਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ

31. ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ/ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਝਗੜਿਆਂ 'ਤੇ, ਇਹਨਾਂ ਆਰਪੀਜ਼ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:

ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, 'ਤੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਆਰਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?

ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 217 ਦਾ ਆਖਰੀ ਵਾਕ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਮੰਗਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ?

ਜਵਾਬ ਨੂੰ (ਅ) ਹੈ ਵਿੱਚ ਦ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ, ਕੀਤਾ ਅਜਿਹੇ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' **ਮਨੋਹਰਲਾਲ** ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚੋ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ)?

ਆਰ.ਪੀ. ਹੋਣਾ ਆਯੋਜਿਤ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ, ਦੇਣਾ ਬਕਾਇਆ **ਮਨੋਹਰਲਾਲ** ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਪੀਸੀ, ਆਰਡਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ)?

ਜੇਕਰ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ RPs ਅਜੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

ਹਨ ਦ ਫੁਟਕਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ?

32. ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਦ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ, ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਮਜਬੂਰ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ,
ਇਰਾਦਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਹਾਇਕ ਮੁੱਦੇ ਵੀ।

ਕਾਨੂੰਨ ਚਾਲੂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ

33. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇੰਨਾ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ, ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ, ਬੇਲੋੜੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਕੋਲ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਸਾਰੀ ਕਦਰ ਦੇ ਦ ਕਾਨੂੰਨ ਸਬੰਧਤ ਕਸਰਤ ਕਰਨਾ ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਦ ਸੁਪਰੀਮ ਅਦਾਲਤ। ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਇਸ ਦੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਡੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹੁੰਚਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਵਿੱਚ ਦ ਵੰਡ ਫੈਸਲਾ: ਇੱਕ ਦੇ ਉਹ ਹੈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਕੁਝ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਕੁਝ ਵੀ ਮੰਗੇ।

34. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਇਸਦਾ ਉਤਪਤੀ ਵਿੱਚ ਲੇਖ 137 ਅਤੇ 145 ਦੇ ਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 2013 ("2013 ਨਿਯਮ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ। ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਿਯਮ 1 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 1 ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਆਰਡਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 1 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ:

114. ਸਮੀਖਿਆ।— ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ—

ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਸ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,

ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਸ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ

ਨਾਲ ਏ ਫੈਸਲਾ 'ਤੇ ਏ ਹਵਾਲਾ ਤੋਂ ਏ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਛੋਟਾ ਕਾਰਨ, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸਨੇ ਡਿਕ੍ਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਉਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ।

ਆਰਡਰ

ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਨਿਰਣਾ।— (1) ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਸਮਝਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ-

ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,

ਨਾਲ ਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਕਿਹੜਾ ਨਹੀਂ ਅਪੀਲ ਹੈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਜਾਂ

ਨਾਲ ਏ ਫੈਸਲਾ 'ਤੇ ਏ ਹਵਾਲਾ ਤੋਂ ਏ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਛੋਟਾ ਕਾਰਨ,

ਅਤੇ ਕੈਣ, ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਕਿਹੜਾ, ਬਾਅਦ ਦ ਕਸਰਤ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਮਿਹਨਤ, ਸੀ ਨਹੀਂ

ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਆਰਡਰ ਬਣਾਇਆ, ਜਾਂ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਜਿਸਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

35. ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ, ਆਰਡਰ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਆਪਕ ਭਾਗ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਲਈ - (i) 'ਕੌਣ', ਭਾਵ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ; (ii) 'ਕਦੋਂ', ਮਤਲਬ ਦ ਹਾਲਾਤ ਏ ਸਮੀਖਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹੋਣਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ; ਅਤੇ
(iii) 'ਕਿਉਂ', ਮਤਲਬ ਦ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਏ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦ ਹੁਕਮ/ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, 'ਕੀ' ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵੱਲ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਨੂੰ ਹਿੱਸੇ (i) ਅਤੇ (ii), ਕੰਪੋਨੈਂਟ (iii) ਦੁਆਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਵਾਲਾ, ਕੰਪੋਨੈਂਟ (i) ਕਰੇਗਾ ਵੀ ਕੋਲ ਏ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਸੀਪੀਸੀ ਦਾ।

36. ਆਓ ਹੁਣ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ। ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਏ ਕੈਟੇਨਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਪਰ ਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਆਰਪੀਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਨਾ ਗੁਆਈਏ।

37. ਏ ਵਿਧਾਨਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਝਾਤ ਮਾਰਨ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਆਰਡਰ ਦਾ ਨਿਯਮ 1, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ, ਭਾਵ, 1877 ਅਤੇ 1882 ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 623 ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ । ਇਕੱਲਾ ਵਿਧਾਨਕ ਬਦਲੋ ਲਿਆਂਦਾ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ 1976 ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ।

38. ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸ਼ਰਤ ਜੋ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਜਿਵੇਂ ਦ ਕੇਸ ਮਈ ਹੋਣਾ, ਹੈ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਹੈ ਕਿ ਦ ਉਕਤ ਧਿਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੁਕਮ/ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇ।

ਸ਼ਬਦ "ਵਿਅਕਤੀ" ਦੁਖੀ" ਹਨ ਮਿਲਿਆ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਾਨੂੰਨ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਰਥ ਇਸਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਨੂੰ ਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਪਬੰਧ। ਇੱਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਸ਼ਬਦ ਨਿਆਂਇਕ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ' ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਦ 'ਸਥਾਨ' ਸਟੈਂਡੀ' ਦੇ ਏ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਉਸਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ XLVII ਦੇ ਦ 2013 ਨਿਯਮ ਪੜ੍ਹੋ ਨਾਲ ਆਰਡਰ XLVII, ਸੀਪੀਸੀ, ਏ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ/ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਗੱਲ **ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਨਰੇਸ਼ਕੁਮਾਰ ਬਦਰੀਕੁਮਾਰ ਜਗੜ ਵਿੱਚ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ** ।[19] , ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ XLVII, ਸੀਪੀਸੀ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ (ਹੋਣਾ ਏ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੁਕਮ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮ/ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜਿੱਥੇ ਸਮੀਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਹ ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਤੋਂ (c) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ।

39. ਆਰਡਰ XVLII ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 114, CPC, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਉਪਬੰਧ ਹੈ, ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਪੜ੍ਹੋ ਨਾਲ ਆਰਡਰ XLVII, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਹੈ ਉਪਲਬਧ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਕਸਰਤ ਕੀਤੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਆਧਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ:

(i) ਖੋਜ ਦੇ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ ਸਬੂਤ; ਜਾਂ

(ii) ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ 'ਤੇ ਦ ਚਿਹਰਾ ਦੇ ਦ ਰਿਕਾਰਡ; ਜਾਂ

(iii) ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ।

40. ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਿਵੇਂ **(i)** (ਉੱਪਰ) ਹੈ ਚਿੰਤਤ, ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹੈ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਓ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ (a) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸਨ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੁਕਮ/ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, (b) ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ, ਇਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਲਿਆਂਦਾ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦ ਅਦਾਲਤ ਤੇ ਦ ਸਮਾਂ ਦੇ ਦ ਹੁਕਮ/ਫ਼ਰਮਾਨ, (c) ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ, ਅਤੇ (d) ਇਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ।

---

19 [2018] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 239 : (2019) 18 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 586

41. **(ii) (ਉੱਪਰ)** ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ , ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਸਵੈ-ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹੋਣਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਬਾਹਰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਖਿੱਚਿਆ ਹੋਇਆ ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ; ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। "ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ" ਦੀ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਦੇ ਦ ਰਿਕਾਰਡ" ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸਮਝਦਾਰ ਨਾਲ ਦ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ।

42. **(iii) (ਉੱਪਰ)** ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ , ਅਸੀਂ **ਛੱਜੂ ਰਾਮ (ਉੱਪਰ)** ਵਿੱਚ ਰਵਾਇਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ , ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੱਤ ਲਾਅ ਲਾਰਡਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਕਾਫ਼ੀ 'ਤੇ ਮੈਦਾਨ ਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾਂ", ਮਤਲਬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ **(i)** ਅਤੇ **(ii)** (ਉੱਪਰ)। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, **ਛੱਜੂ ਰਾਮ** (ਉੱਪਰ) ਹੈ ਗਿਆ ਲਗਾਤਾਰ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਨਾਲ **ਮੋਹਾਨ ਮਾਰਚ ਬੈਸੇਲੀਓਸ ਕੈਥੋਲਿਕ**

ਵੀ. ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰੇਵ. ਮਾਰਚ ਪੌਲੋਸ ਐਥੇਨਾਸੀਅਸ . [20]

43. ਉੱਥੇ ਹਨ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕਿਹੜਾ ਕੋਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ 'ਗਲਤੀ'। ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਸਮੀਖਿਆ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

44. ਜਿਵੇਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉੱਪਰ, ਦ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 1 ਆਰਡਰ ਸੀ 1976 ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

" ਵਿਆਖਿਆ .— ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਉਲਟਾ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਨਾਲ ਦ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

45. ਦ ਉੱਪਰ ਸੰਮਿਲਨ ਸੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਨਾਲ ਏ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 54 [ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।] **ਸਈਦ ਲਿਆਕਤ ਹੁਸੈਨ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਰਾਜ਼ੀ** , [21] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ **ਲਛਮੀ ਨਰਾਇਣ ਬਾਲੂ ਬਨਾਮ ਘੀਸਾ ਬਿਹਾਰੀ** [22] ਅਤੇ **ਪਟੇਲ ਨਾਰਨਭਾਈ ਜੀਨਾਭਾਈ ਵੀ. ਪਟੇਲ ਗੋਪਾਲਦਾਸ**

20 [1955] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 520 : 1954 ਐਸ.ਸੀ. 526

21 1944 ਅਵਧ 198

22 1960 ਪੰਜਾਬ 43

ਵੀ ਐਨੀਡਾਸ [23] ਆਯੋਜਿਤ ਕਿ ਦ ਤੱਥ ਕਿ ਦ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਦ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉੱਤਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ, ਹੈ ਨਹੀਂ ਏ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਇ ਸ ਦੇ ਉਲਟ, **ਥਡੀਕੁਲੰਗਾਰਾ ਪਾਈਲੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਪਾਥਰੋਜ਼ ਬਨਾਮ ਅਯਾਜ਼ੀਵੀਟਿਲ ਲਕਸ਼ਮੀ ਅੰਮਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਕੁੱਟਨ** [24] ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਬਾਈਡਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਤੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਣਾ, ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਆਧਾਰ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ:

" **ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ "**

ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਤੈਅ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਦ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਨਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਐਲਾਨ ਦੇ ਏ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰ ਨੂੰ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖੇਗੀ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ। ਸੀਮਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਟ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇੱਕ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਹੈ ਗਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਦੇਰੀ, 'ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ', ਦੁਆਰਾ ਮਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਅਧੀਨ ਕਿ ਐਕਟ. ਕਿੱਥੇ ਇੱਕ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਹੈ ਬਣਾਇਆ 'ਤੇ ਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਏ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਾਈਡਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰ, ਦ ਪਾਰਟੀ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਇੱਛਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਯੋਗ ਨੂੰ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ 'ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ', ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਆਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ 'ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ' ਸੀ।

ਸਿਫਾਰਸ਼

ਅਸੀਂ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਆਰਡਰ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

---

22 ਏਆਈਆਰ 1972 ਗੁਜਰਾਤ 229

23 ਏਆਈਆਰ 1969 ਕੇਰਲ 186

24 ਵਿਆਖਿਆ- ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

46. ਏ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰਡਰ XLVII ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਿੰਨਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

47. ਇਹ ਹੈ ਦੇ ਕੁਝ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਿ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦ ਅਵਧ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਨਾਲ ਦ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ 54 ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਦੋ ਚਾਰਟਰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ ਉਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼। ਦ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਰਸਤਾ ਵਾਪਸ 'ਤੇ 15 ਵਾਂ ਫਰਵਰੀ, 1927 ਵਿੱਚ **ਸੁਡਾਨੰਦ ਨੈਤਿਕ ਵੀ. ਰੱਖਾਲ ਸਾਨਾ** , [26] ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ **ਰਾਜਾ ਕੋਟਾਗਿਰੀ ਵੈਂਕਟ ਸੁੱਬਾਮਾ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਵੇਲੰਕੀ ਵੈਂਕਟਰਾਮ ਰਾਓ** , [27] ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਲਟਾਉਣਾ ਦੇ ਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਏ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਫੈਸਲੇ, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ, **ਰਵੇਲਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਬਨਾਮ ਯਾਰਲਾਗੱਡਾ** ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ [28] ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਹੋਂਦ ਤੇ ਦ ਤਾਰੀਖ਼ ਦੇ ਦ ਫ਼ਰਮਾਨ। ਦ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਬਿੰਦੂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਾਪਸ ਲਗਭਗ ਏ ਤਿਮਾਹੀ ਅਤੇ ਏ ਸਦੀ ਵਾਪਸ।

ਪੂਰਵਜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਦ ਵਿਆਖਿਆ

48. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਆਰਡਰ XLVII, CPC ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

49. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ **ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਹੈ।** [29] ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XLVII ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।

50. **ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ** ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । **ਨਈਅਰ ਖਲੀਲ** . [30] ਉੱਥੇ, ਦ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਰਡਰ ਸੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ। ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ। ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ

---

26 XXXI ਸੀਡਬਲਯੂਐਨ 822 : ਹਵਾ 1927 ਕੈਲ 920

27 ਐਲਆਰ (1899-1900) 27 ਆਈਏ 197

28 ਹਵਾ 1933 ਮਦਰਾਸ 485

29 (1999) 5 ਐਸਸੀਸੀ 703

> "2. *** ਵੀ ਜੇ ਦ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਦ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਬੈਂਚ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਪਹਿਲਾ, ਇਹ ਉਸ ਬੈਂਚ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸਨੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਨਾਲ ਦ ਸਮਾਂ ਦ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਰਡਰ ਸੀ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਵੀ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਜੇ ਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਏ ਉਲਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਇਹ ਕਰੇਗਾ ਹੋਣਾ ਏ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਘਟਨਾ ਕਿਹੜਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਬਣੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦਾ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1(2) ***"।
>
> (ਜ਼ੋਰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਦੀ ਘਟਨਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ।

51. ਵਿੱਚ **ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਹਿਰਵਾਰ ਵੀ. ਹਰੀਦਾਸ ਪਾਰਸੀਡੀਆ** , [31] ਏ ਬੈਂਚ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਨੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮੂਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਿਰਣਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ, ਕਰੇਗਾ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਏ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੈਸਲਾ। ਇਹ ਵੀ ਗਿਆ 'ਤੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਕਿ ਏ ਹਵਾਲਾ ਨੂੰ ਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਹੋਰ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)।

52. ਦ ਸਵਾਲ ਉੱਭਰ ਰਿਹਾ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ **ਰਾਜ ਦੇ ਪੱਛਮ ਬੰਗਾਲ ਵੀ. ਕਮਲ ਸੇਨਗੁਪਤਾ** [32] ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼/ਫੈਸਲੇ/ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਘਟਨਾ/ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

---

31 (2001) 9 ਐਸਸੀਸੀ 325

32 [2008] 10 ਐਸਸੀਆਰ 4 : (2008) 8 ਐਸਸੀਸੀ 612

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 35 ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"35. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹਨ:

(i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼/ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਹ ਐਕਟ ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਮਾਨ/ਸਮਾਨ ਹੈ ਜੋ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(ii) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਗਿਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ।

(iii) 'ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ' ਸ਼ਬਦ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਆਰਡਰ 47 ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਹੋਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਧਾਰ।

(iv) ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਤਰਕ ਦੀ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ 'ਤੇ ਦ ਚਿਹਰਾ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਧਾਰਾ 22(3)(f) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ।

(v) ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਆੜ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼/ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

(vi) ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ/ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ 22(3)(f) 'ਤੇ ਦ ਆਧਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ/ਫੈਸਲਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ।

(vii) ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇੱਕ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ, ਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਿਰਣਾ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਦੇ ਕੁਝ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਘਟਨਾ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੋਣਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨੋਟ ਦੇ ਲਈ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਦ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਰਡਰ/ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ।

(viii) ਹੋਰ ਖੋਜ ਦੇ ਨਵਾਂ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਇਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ।

(ਜ਼ੋਰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)

53. ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਵਿੱਚ **ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਸਵਾਮ ਵਾਈ. ਵੀ. ਰਾਜ ਦੇ ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ** , [33] ਨੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ:

> "52. *** ਆਰਡਰ XLVII ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਕੋਡ ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 1908 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਦ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਹੈ ਉਲਟਾ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਨਾਲ ਦ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਮੰਗਿਆ, ਦੁੱਖ ਝੱਲਦਾ ਹੈ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ 'ਤੇ ਚਿਹਰਾ ਦੇ ਦ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਗਲਤੀ, ਫੈਸਲੇ/ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅੰਤਿਮਤਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

54. ਆਖਰੀ ਫੈਸਲਾ **ਬੇਘਰ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹੈ। ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵੀ. ਕੇ.ਐਸ. ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ** . [34] ਦ ਬਹੁਮਤ ਸੀ ਦੇ ਦ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਦ੍ਰਿਸ਼:

> "2. ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 26-9-2018 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਆਧਾਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, 26-9-2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਬਦਲਾਅ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ/ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।" ਦੇ ਏ ਤਾਲਮੇਲ ਜਾਂ ਵੱਡਾ ਬੈਂਚ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੋਰ ਪੂਰਵਜ ਚਾਲੂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ

55. ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਬਹੁਤ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਟਰੇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਕੁ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੁਝ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਜੋ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਾਡੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ, ਇੱਥੇ ਚਰਚਾ/ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

---

33 [2014] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 308 : (2014) 5 ਐਸਸੀਸੀ 75

34 [2021] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 681 : (2021) 3 ਐਸਸੀਸੀ 1

56. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਫੈਸਲੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਏ.ਸੀ. ਅਸਟੇਟਸ ਬਨਾਮ ਸੇਰਾਜੁਦੀ ਐਨ** [35] ਅਤੇ **ਰਾਜਾ ਸ਼ਤਰੁੰਜੀ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ। ਅਜ਼ਮਤ ਅਜ਼ੀਮ ਖਾਨ** [36] ਨੂੰ ਆਰਡਰ XLVII, CPC ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ, ਲਗਭਗ ਉਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

57. **ਏ.ਸੀ. ਅਸਟੇਟਸ (ਉੱਪਰਾ)** ਵਿੱਚ , ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

> "ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29(5) ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਡਰ 47 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦਾ। ਪਰ ਇਹ ਨਵੀਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੋਜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਦਾਰਥ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪਦਾਰਥ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਉਹ ਹੁਕਮ ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਸੇ ਅਗਲੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵਾਪਰਨਾ (ਵੇਖੋ ਰਾਜਾ ਕੋਟਾਗਿਰੀ ਵੈਂਕਟਾ ਸੁੱਬਾਮਾ ਰਾਓ ਵੀ. ਰਾਜਾ ਵੇਲੰਕੀ ਵੈਂਕਟਰਾਮਾ ਰਾਓ [37])।
>
> (ਜ਼ੋਰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)

58. ਅਗਲਾ ਫੈਸਲਾ **ਰਾਜਾ ਸ਼ਤਰੁੰਜੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹੈ।** (ਉੱਪਰ) । ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦ ਆਰਡਰ ਦੇ ਦ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਹਵਾਲਾ ਸੀ ਆਰਡਰ XLVII, CPC ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ "ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਅਤੇ **ਰਾਜਾ ਕੋਟਗਿਰੀ ਵੈਂਕਟ ਸੁੱਬਮਾ ਰਾਓ** (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

> "13. *** ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋਡ ਅਤੇ ਆਰਡਰ 47 ਵਿੱਚ 'ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੋਡ ਦੇ ਅਰਥ ਹੋਣਗੇ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਜੋ ਉਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਉਚਿਤ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਦਾ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ

---

35 [1966] 1 ਐਸਸੀਆਰ 235

36 [1971] ਸਪੋਰਟ। 1 ਐਸਸੀਆਰ 433 : (1971) 2 ਐਸਸੀਸੀ 200

37 ਐਲਆਰ (1899-1900) 27 ਆਈਏ 197

ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਤੇ ਦ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਦ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ । ਰਾਜਾ ਕੋਟਾਗਿਰੀ ਵੈਂਕਟ ਸੁੱਬਾਮਾ ਰਾਓ ਵੀ. ਰਾਜਾ ਵੇਲੰਕੀ ਵੈਂਕਟਰਾਮਾ ਰਾਓ ਲਾਰਡ ਡੇਵੀ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 205 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 'ਦ ਅਨੁਭਾਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਸੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵਾਪਰਨਾ ।

(ਜ਼ੋਰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)

59. ਨੇਤਾਜੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ ਵਿੱਚ ਕੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਉੱਪਰ), ਆਰਡਰ XLVII, CPC ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਵਾਲੇ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"88. *** ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਇਸਦਾ ਆਰਡਰ ਜੇ ਦ ਹਾਲਾਤ ਮਿਸਾਲ ਰੱਖਿਆ ਹੇਠਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੂਲ ਉਪਬੰਧ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੋ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

89. ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬੂਤ ਦੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਸੰਭਾਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ।

90. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਾਲ ਕਰੋ ਲਈ ਏ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦ ਆਰਡਰ. ਇੱਕ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗਾ ਵੀ ਹੋਣਾ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ ਜੇ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਾਫ਼ੀ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ। ਕੀ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 47 ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ 'ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ' ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਚੌੜਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ ਏ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਤੱਥ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਏ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਵੀ ਇੱਕ ਵਕਾਲਤ ਕਰੋ। ਇੱਕ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੀਖਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਾਲ ਰਸਤਾ ਦੇ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਦ ਸਿਧਾਂਤ ' ਐਕਟੁਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮੀਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਿਟ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਏ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਮੋਰਨ ਮਾਰ ਬੈਸੇਲੀਓਸ ਕੈਥੋਲਿਕ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਰਾ 32 (ਉੱਪਰ) ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ "ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਹੈ"।

60. ਨੇਤਾਜੀ ਕ੍ਰਿਕੈਟ ਕਲੱਬ (supra) ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ । [38] ਉੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡਰ XLVII, CPC ਦਾ ਨਿਯਮ 1 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਕਿ ਜੇ ਦੇਣਾ ਦੇ ਨਿਆਂ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਦਾ ਕੋਰਸ 'ਤੇ ਦੁਰਲੱਭ ਮੌਕੇ) ਦ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਸਮਾਗਮ।

61. ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 20 ਦੇ ਦ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ ਕਮਲੇਸ਼ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਮਾਇਆਵਤੀ , [39] ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਅਤੇ **ਛੱਜੂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਮ** (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਮੋਹਨ ਮਾਰਚ ਬੈਸੇਲੀਓਸ ਕੈਥੋਲਿਕ (ਉੱਪਰ) ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਕਦੋਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨੇਤਾਜੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ ਵਿੱਚ (ਸੁਪਰਾ) ਮੋਰਨ ਮਾਰ ਬੈਸੇਲੀਓਸ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ ਕੈਥੋਲਿਕ (ਉੱਪਰ), ਕਮਲੇਸ਼ ਵਰਮਾ (ਉੱਪਰ) ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ।

62. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਐਸ. ਮਧੂਸੂਦਨ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਨਾਰਾਇਣ ਰੈਡੀ , [40] ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ "ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਜਿਵੇਂ ਸਮਝਾਇਆ ਵਿੱਚ **ਛੱਜੂ ਰਾਮ** (ਸੁਪਰਾ), ਮੋਰਨ ਮਾਰ ਬੈਸੇਲੀਓਸ ਕੈਥੋਲਿਕ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਕਮਲੇਸ਼ ਵਰਮਾ (ਉੱਪਰ)।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

63. ਪਹਿਲਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਸਵਾਲ (ਓ), ਅਸੀਂ ਲੈਣਾ ਉੱਪਰ ਸਵਾਲ (ਅ), (ਏ) ਅਤੇ (d) ਉੱਤਰਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ (b) ਅਤੇ (c) ਇਕੱਠੇ।

64. ਸਮੀਖਿਆ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਤੀਬਰਤਾ, ਜ਼ੋਰ, ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ, ਆਧਾਰਿਤ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਝ ਦੇ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਦਾ ਪੈਰਾ 217 **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਕਿ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਦ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਉਹ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ, ਕਿ ਅਜਿਹੀ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਰਪੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਬੈਂਚ ਹੋਣਾ ਦੇ ਸਹਿ-ਬਰਾਬਰ ਤਾਕਤ, ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ ਦੇ ਲੈਣਾ ਏ ਵੱਖਰਾ ਦੇਖਣਾ, ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ ਦ ਆਖਰੀ ਵਾਕ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 217 ਵਿੱਚ ਦ ਢੰਗ ਉਹ

38 [2008] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 117 : (2008) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 38

39 [2013] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 25 : (2013) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 320

40 [2022] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 42 : 2022 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1034

(ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ) ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਸਮਝਿਆ, ਅਤੇ ਆਰਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ।

65. ਲਈ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ, ਦ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3- ਜੱਜ]**
(ਉੱਪਰ) ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਆਓ ਨੂੰ ਦ ਬਚਾਅ ਦੇ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ।

66. ਪਹਿਲਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਨਾਲ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਾਫ਼ ਕਿ ਪਰ ਲਈ ਅਜਿਹੇ 'ਆਜ਼ਾਦੀ', ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ਕੋਲ ਵੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁਣ res integra ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ । ਇਹ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਦਾਖਲਾ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕਿ ਦ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ, ਜਿਵੇਂ 'ਤੇ ਦ ਤਾਰੀਖਾਂ ਉਹ ਸਨ ਡਿਲੀਵਰ/ਬਣਾਇਆ, ਸਨ ਨਾ ਹੀ ਗਲਤ (ਜੋ ਕਿ ਹੈ ਏ ਸੰਭਵ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਅਪੀਲ, ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ (ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਆਧਾਰ)। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਆਧਾਰਿਤ 'ਤੇ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ), ਏ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

67. ਅਗਲਾ, ਅਸੀਂ ਲੋੜ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕੀ ਦ ਆਖਰੀ ਵਾਕ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 217 ਵਿੱਚੋਂ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਰੇ ਹੋਣਾ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਹੋਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਏ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦੇ ਦ ਕੁਦਰਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ।

68. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਬੈਠਣਾ ਵਿੱਚ ਏ ਸੁਮੇਲ ਦੇ ਪੰਜ-ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਵਿੱਚ **ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੀ. ਰਾਜ ਦੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼** [41] ਸੀ ਦ ਮੌਕਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ ਤੱਥ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਨ ਸਨ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ (ਵਰਮਾ, ਜੇ.) ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ (ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.) ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ "ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ"। ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਜ ਨੇ ਵਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਮਾਨਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਜੇ. ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਤੱਥ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਸਿਰਫ਼ 'ਤੇ ਦ ਨਿਰੀਖਣ ਵਿੱਚ ਦ ਆਰਡਰ ਦੇ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.,

41 1992 ਸਪੋਰਟ (3) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 62

ਜਿਸਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੇ ਵਰਮਾ, ਜੇ. ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਬਣਾਇਆ ਮਜ਼ਬੂਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਪਸੰਦ ਹੈ ਦ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ। ਇਹ ਆਰਡਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ। ਦ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਇੱਕੋ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲਮੇਲ ਬੈਂਚ, ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਛੱਡੋ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦ ਅਪੀਲ, ਇਹ ਸੀ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਵਰਮਾ, ਜੇ. ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਰਿਆਇਤ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾਲ ਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਗੁਪਤਾ, ਜੇ. ਸੀ ਨਹੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਸ਼ਾਂਤ ਦ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਡਰ ਦੇ ਵਰਮਾ, ਜੇ (ਜ਼ੋਰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ, ਇਹ ਵੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

"2. *** ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਦੂਜੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਹੜਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਦ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੀ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ***।"

69. ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰੇ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਇੱਕ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸੰਸਥਾ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੈਂਚਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੇਣਦਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸੁਵਿਧਾ। ਇਹ ਬੈਂਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਭਿੰਨ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲਣ ਅਤੇ ਉਸ ਗੰਭੀਰ ਨਿਆਂਇਕ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਗਲਤ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਇਹ ਵੰਡ ਜਿਵੇਂ ਏ ਕਾਰਨ ਲਈ ਦਿਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਦੂਜੀ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੀ ਹੈ? ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬੋਲੋ ਰਾਹੀਂ ਏ ਇਕਵਚਨ ਆਵਾਜ਼ ਜਾਂ ਕਈ ਮੌਕੇ ਦੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ । ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਆਵਾਜ਼ਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਰ(ਧੁਨੀਆਂ), ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਨੂੰ ਫਾਰਮ ਏ ਸਮੂਹਿਕ ਸੁਰ,

ਨਿਆਂ ਦੇ ਗਾਇਨ ਵਰਗੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤਾਕਤ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਈ ਕੋਲ ਸਾਡਾ ਖਾਸ ਫੰਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ,

ਦ ਸਮੂਹਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਨੂੰ ਲੱਭੋ ਸਾਡਾ ਬੇਅਰਿੰਗਜ਼ ਵੱਲ **ਧਰਮ** (ਡਿਊਟੀ) ਅਤੇ
ਨਿਆਯਾ (ਇਨਸਾਫ਼)। ਵਿੱਚ ਇਹ ਭਾਵਨਾ, ਇਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹੋਣਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਬੈਂਚ ਇਹ ਪੂਰੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਧੁਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

70. ਇਹੀ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਬੈਂਚ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਵਧਾਨ, ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਦੋ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ ਕਿ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਏ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਏ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਦ ਹੋਰ ਹੈ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜੇਕਰ, ਉੱਤੇ ਧਾਗੇ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਵਿਚਾਰ, ਇਹ ਹੈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲੱਗਿਆ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਦ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਫੈਸਲਾ। ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਮਾਣ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦ ਮੁਖੀ ਜਸਟਿਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਏ ਵੱਡਾ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਏ ਸੁਰ ਕਿ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਪਸੰਦ ਹੈ ਨਾਜ਼ੁਕ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁੱਢਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀਆਂ।

71. ਇਥੇ ਵੀ, ਦ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਦ ਆਰ.ਪੀ. ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਨੂੰ ਦ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਾਲ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ** ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ)। ਸਵਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬੈਂਚ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ [3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ "ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ 'ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ' ਹੈ।

72. ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀ ਦ ਡਿਕਟਾ ਵਿੱਚ **ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਦਾਊਦੀ ਬੋਹਰਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵੀ. ਰਾਜ ਦੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ** [42] ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਰੱਖਿਆ ਹੇਠਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ। ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

> "12. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ:

---

42 [2004] ਸਪੋਰਟ 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1054 : (2005) 2 ਐਸਸੀਸੀ 673

(1) ਦ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਖਿਆ ਹੇਠਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਏ ਫੈਸਲਾ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਾਲ ਏ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵੱਡਾ ਤਾਕਤ ਹੈ ਬਾਈਡਿੰਗ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਘੱਟ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਤਾਕਤ ਵਾਲਾ ਬੈਂਚ ।

(2) ਘੱਟ ਕੋਰਮ ਵਾਲਾ ਬੈਂਚ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਦ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਦ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਾਲ ਏ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵੱਡਾ ਕੋਰਮ। ਅੰਦਰ ਕੇਸ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਸਾਰੇ ਕਿ ਦ ਬੈਂਚ ਦੇ ਘੱਟ ਕੋਰਮ ਸਿਰਫ਼ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਕੋਰਮ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਮਾਨ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਇੱਕ ਰਾਏ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਸਮਾਨ ਤਾਕਤ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਰਮ ਵੱਧ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਜਿਸਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ।

(3) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਦੋ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ: (i) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਜਿਸ ਕੋਲ ਰੋਸਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ WHO ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਿੱਧਾ ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਸ ਮਾਮਲਾ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ (ii) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੱਡੇ ਕੋਰਮ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬੈਂਚ ਖੁਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਦ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਾਲ ਏ ਬੈਂਚ ਦੇ ਘੱਟ ਕੋਰਮ, ਕਿਹੜਾ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ, ਸੁਧਾਰ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਦੇ ਅਪਵਾਦ (ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਏ ਨਿਯਮ) ਅਤੇ ਲਈ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦੇ ਦ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜਾਂ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। *** ”

(ਜ਼ੋਰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)

73. ਹਾਲਾਂਕਿ ਦ ਵੱਡਾ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ** **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਦੇ 250 ਫੈਸਲੇ, ਦ ਉੱਪਰ ਰਾਏ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਕਰੋ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਕੋਲ ਗਿਆ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਏ.ਕੇ. ਗੋਇਲ, ਜੇਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਬਹੁਮਤ ਰਾਏ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ **ਪੁਣੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ** (ਉੱਪਰ) ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਰੀਅਮ

ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਦਾਊਦੀ ਬੋਹਰਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਭਾਈਚਾਰਾ (ਉੱਪਰ)।

74. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ-ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਸਹਿ-ਬਰਾਬਰ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਕਰਮ . ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ), ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ** (ਸੁਪਰਾ) ' ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਨਾਲ ਏ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੱਡਾ ਬੈਂਚ ਪਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਕੋਲ, ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਖਿੱਚੇ ਤਰਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ , ਇਸਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ , ਇਹੀ ਤਰਕ ਇਸ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬਾਈਡਿੰਗ ਕਥਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਦਾਊਦੀ ਬੋਹਰਾ ਭਾਈਚਾਰਾ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਸਾਡੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਾਂ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਸਾਡੇ ਪੱਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਕੁਰੀਅਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

75. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਹੁਤ ਮੋੜ 'ਤੇ ਸਾਡਾ ਸੰਜਮ ਲਈ ਉੱਥੇ ਹਨ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਭਾਰੀ ਕਾਰਨ; ਅਤੇ ਇਹ, ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ (c) ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ।

76. ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 365 ਵਿੱਚ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ) ਖੁਦ, ਇਸ ਕੋਲ ਹੈ ਗਿਆ ਆਯੋਜਿਤ ਨਾਲ ਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਕਿ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਕੋਲ ਕੁਝ ਖਾਸ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਆਧਾਰਿਤ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ, ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਸਿਰਫ਼ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 365 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ, ਇਹ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ।

77. ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ । **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 365 ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ) ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਰਥ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਨੂੰ ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ), ਇਸਦੇ ਪੈਰਾ 365 ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਜੋਂ ਜੋ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ), ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸੰਯੋਜਕ 'ਜਾਂ' 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਰਤ ਇਸ ਲਈ, ਦ ਬਹੁਤ ਆਧਾਰ ਲਈ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]**

ਪੁਣੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਉੱਪਰ) ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਰੀਅਮ ਸਟੈਂਡ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਲਈ ਤਰਕ **[3-ਜੱਜ]** (ਸੁਪਰਾ) ਵੱਲੋਂ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਨੂੰ ਨਾ-ਸਰਗਰਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਰੀਖਣ ਫਿਰ ਵੀ ਬਚੇਗਾ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿੱਚ ਮਨੋਹਰਲਾਲ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ), ਇੱਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਪਸੰਦ ਹੈ ਕੁਦਰਤ ਜਿਵੇਂ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 217 ਦੇ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ)।

78. ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਵਾਂਗ ਬਰਾਬਰ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਾ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ), ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪੈਰਾ 217 ਦੇ ਆਖਰੀ ਵਾਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਕੀ ਦ ਅਦਾਲਤ ਬਿਲਕੁਲ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਦਾ 365 **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ) ਕਿ ਨਿਰੀਖਣ ਪੈਰਾ 217 ਵਿੱਚ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਨਿਮਰ ਸਮਝ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕੀ ਹੈ ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਨ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ 'ਤੇ ਦ ਤਾਰੀਖ਼ ਦੇ ਦ ਫੈਸਲਾ, ਭਾਵ, 8 ਫਰਵਰੀ , 2018 ਨੂੰ, **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ , ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਚਰਚਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। **[3-ਜੱਜ]** (ਸੁਪਰਾ) **ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ** (ਸੁਪਰਾ) ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰਿਅਮ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ; ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਰ, ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਘੱਟ. ਅਸੀਂ ਕਰੋ ਨਹੀਂ ਸੋਚੋ ਕਿ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਤੱਥ, ਦੇਣਾ ਏ ਕਾਰਟੇ ਬਲੈਂਚ ਨੂੰ ਦ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ , ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੈਰਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦ ਸਫਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣਾ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਪਹਿਲਾਂ ਦ ਅਦਾਲਤ।

79. ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ, ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਹੈ; ਇਹ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ 143 ਦੇ ਦ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਲੈਣਾ ਉੱਤੇ ਖੁਦ ਦ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਦ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦ ਕਾਰਵਾਈ, ਨੂੰ ਬੁੱਧੀ, ਦ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ, ਭਾਵ, ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗੰਭੀਰਤਾ , ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਏ ਸਥਿਤੀ ਕਰੇਗਾ ਲੱਤ ਮਾਰੋ ਵਿੱਚ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ।

80. ਇੱਕ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਮਝ

ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 217 ਦੇ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਅੰਤਮਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਅਤੇ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ "ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ" ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦੇ ਅਰਥ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਿਹੜਾ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅੰਤਮਤਾ ਨਹੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਵਿਹਾਰਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਨਤੀਜੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਾਂਗੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤਾਂ ਦੂਰ (ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਜੋਂ ਹੈ), ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

81. ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਉਪਲਬਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਵੀ ਜੇ ਉਪਲਬਧ, ਅਜਿਹਾ ਉਪਾਅ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫਿਏਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਓ ਏ ਉਪਾਅ ਲਈ ਦ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਦ ਹਾਰਨਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਅ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਦ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੁਬਾਰਾ। ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਗੱਲ **ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ** (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਹੀ ਹੈ।

82. ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ) ਨੇ ਦਿਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ ਸੀ। ਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਨੁਕੂਲ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

83. ਲਈ ਦ ਕਾਰਨ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਉੱਪਰ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੋਣਾ ਮਨਾਉਣਾ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ ਦ ਵਾਕੰਸ਼ "ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲੇ" ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 217 ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਐਵੇਨਿਊ ਲਈ ਉਹ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ। ਮੰਨ ਕੇ ਆਰਗੁਏਂਡੋ ਕਿ ਝਗੜਾ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਾਲ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ)

ਇਸਦਾ ਪਲਿੰਥ ਪੈਰਾ 365 ਦੇ ਕਾਰਨ ਢਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮਨੋਹਰਲਾਲ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਹੈ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ।

84. ਸਾਰੇ ਇਹ ਪਹਿਲੂ, ਅਸੀਂ ਕਹਿਣਾ ਤਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ, ਬਚ ਨਿਕਲਿਆ ਦ ਧਿਆਨ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨਾ ਵੱਧ ਦ ਕਿਹਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ। ਉਸਦਾ ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੀ ਰਾਏ **[5-ਜੱਜ, ਭੁੱਲ]** ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਗਲਤ ਹਨ।

85. ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੇ ਉੱਤਰ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

86. ਆਓ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਹਿੱਲਣਾ 'ਤੇ ਨੂੰ ਸਵਾਲ (ਸ) ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਇਹ।

87. ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉਪਰਾ), ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਰਪੀਜ਼ ਦੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਦ ਉਲਟ ਹੈ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਨਾਲ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਟੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਪੀੜਤ ਧਿਰ "ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ" ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਨਾਲ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖਾਸ ਆਧਾਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਮਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੇ।

88. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 1 ਆਰਡਰ XLVII ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੇਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕਲੇ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਨ, ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਤੋਂ 1927, ਨੂੰ ਦ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿ ਏ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਏ ਉੱਚਾ ਅਦਾਲਤ ਉਲਟਾਉਣਾ ਦ ਨਿਰਣਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ 'ਤੇ ਵਿੱਚ ਦ ਆਰਡਰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵੀ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ।

89. ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਿਧਾਂਤ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਹੈ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਕਿਹੜਾ ਮੌਜੂਦ ਸੀ

ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ

ਆਰਡਰ ਕਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਉਹ ਕ੍ਰਮ ਜੋ ਕਿਸੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਹੀ ਸੀ।

ਕੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਸੀ, ਕੁਝ ਦੇ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਘਟਨਾ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

90. ਨਾਲ ਦ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦੇ ਦ ਵਿਆਖਿਆ, ਉੱਥੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਛੋਟਾ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਬਹਿਸ 'ਤੇ ਦ ਬਿੰਦੂ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ। ਸੰਸਦ, ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਸਿਆਣਪ, ਹੈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੀ ਦ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਜੋ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ । ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਅਧੀਨ ਚੁਣੌਤੀ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰ ਨਾਲੋਂ ਚਾਰ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਵੀ , ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

91. **ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਾਹੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਦੇ 3** [ਨਵੰਬਰ], 2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ । **ਰਾਵਤ** ।[43] **ਮੇਰਨ ਮਾਰ ਬੈਸੇਲੀਓਸ** ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ **ਕੈਥੋਲਿਕ** (ਉੱਪਰ), **ਹਰੀਦਾਸ ਦਾਸ** (ਉੱਪਰ), **ਕਮਲ ਸੇਨਗੁਪਤਾ** (ਉੱਪਰ), ਆਦਿ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨਾ ਜੱਜ ਦੇ ਉਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਰਡਰ XLVII ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਹ ਹੈ ਅਫ਼ਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨਾ ਜੱਜ ਕਿੱਥੇ ਦ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

92. ਮੰਨ ਲਓ, ਦ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਸਹਿਜ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਵੀ ਨਿਹਿਤ ਨਾਲ ਲੇਖ 142 ਦੇ ਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ਅਜਿਹੇ ਆਰਡਰ ਜਿਵੇਂ ਹੈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੂੰ ਕਰੋ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ।

93. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ **ਇੰਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਸਤਯਮ ਫਾਈਬਰਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।**[44] ਕਿ:

43 [2020] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 865 : (2021) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1

44 [1996] ਸਪੋਰਟ। 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 464 : (1996) 5 ਐਸਸੀਸੀ 550

"22। ਦ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵੀ ਕੋਲ ਹੈ ਸਹਿਜ ਸ਼ਕਤੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 151 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ। ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 'ਤੇ ਏ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦ ਸੂਟ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ, ਦ ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ। ਸਹਿਜ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਿਹੜਾ ਹਨ ਨਿਵਾਸੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਣ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਅਤੇ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।"

94. ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਜਿਹਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮੰਗ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇ। ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਨਾਲ ਏ ਅਦਾਲਤ ਕਿ ਏ ਗਲਤੀ ਹੈ ਗਿਆ ਵਚਨਬੱਧ ਇਸ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਘੋਰ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ, ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 114, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਆਦੇਸ਼ XLVII ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੇ ਸਮੀਖਿਆ ਹੋਣਾ ਕਸਰਤ ਕੀਤੀ ਨਾਲ ਦ ਅਦਾਲਤ। ਦ ਸ਼ਬਦ "ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਗਤੀ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ" ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ **ਏ.ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਐਸ. ਨਾਇਕ** ,[45] ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ - ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ – ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਬਣਾਇਆ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਰੀਅਮ ਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਦਾਲਤ ਐਕਸ ਡੈਬਿਟੇ ਜਸਟੀਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ। ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ। ਆਖ਼ਰਕਾਰ, "ਗਲਤੀ ਕਰਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਹੈ" ਇਹ ਅਕਸਰ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸਮੇਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੀ ਇਸਦਾ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ

---

45 [1988] ਸਹਾਇਤਾ 1 ਐਸਸੀਆਰ 1 : (1988) 2 ਐਸਸੀਸੀ 602

ਇਸਦੇ ਰੁਤਬੇ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇ; ਸ਼ਾਇਦ, ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਏਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੱਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਭੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਹਨ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, **ਪਟੇਲ ਨਰਸੀ ਠਾਕਰਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਦਿਊਮਨਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਜੀ** ।[46] ਜੇਕਰ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਣਉਚਿਤ, ਸਗੋਂ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਰੂਪਾਂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਾ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਹੈ ਨਹੀਂ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਨਾਲ ਦ ਸਹਿਜ ਪਾਵਰ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ। ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਹਰੇਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਹੈ।

95. ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਾ 151, ਸੀਪੀਸੀ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ ਉਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 142।

96. ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਹਿਜ ਪਾਵਰ ਸੇਵ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਅਨੁਭਾਗ 151, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਦ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੋਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਹੜਾ ਸਟੈਂਡ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਨਾਲ ਇਹ ਅਦਾਲਤ। ਇਹ ਹੈ ਨਹੀਂ ਲੰਬਾ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਇੰਟੀਗਰਾ ਦੈਟ ਸਹਿਜ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦ ਅਦਾਲਤ ਅਧੀਨ ਅਨੁਭਾਗ 151, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਸੀਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

97. ਏ **ਪਦਮ ਸੇਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਰਾਜ ਮਾਮਲੇ** ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਬੈਂਚ **ਪ੍ਰਦੇਸ਼**[47] ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ:

"8. ...ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ 'ਤੇ ਦ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਦ ਕੋਡ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪੂਰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕਿ ਦ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਮੁਫ਼ਤ ਨੂੰ ਕਸਰਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ ਨਾਲ ਕੀ ਹੈ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿੱਚ ਦ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਕੋਡ। ਇਹ ਵੀ ਠੀਕ ਹੈ

46 (1971) 3 ਐਸਸੀਸੀ 844

47 [1961] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 884 : (1961) 1 ਐਸਸੀਆਰ 884

ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦ ਸਹਿਜ ਪਾਵਰ ਹੈ ਨਹੀਂ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਕਸਰਤ ਕੀਤੀ ਵਿੱਚ ਏ ਢੰਗ ਕਿਹੜਾ ਇੱਛਾ ਹੋਣਾ ਉਲਟ ਨੂੰ ਜਾਂ ਵੱਖਰਾ ਤੋਂ ਦ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।"

(ਜ਼ੋਰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)

98. ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ **ਮੇਰਾ ਮਹਿਲ ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਮਾਜ ਵੀ. ਬੀ. ਮਹੇਸ਼ & ਹੋਰ**[48] ਆਯੋਜਿਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

"27। ਵਿੱਚ ਕਸਰਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਧੀਨ ਅਨੁਭਾਗ 151 ਦੇ ਦ ਸੀਪੀਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੋਣਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਸਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵੱਧ ਦ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮਈ ਆਓ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨੂੰ ਏ ਸਹੀ ਜਾਂ ਏ ਗਲਤ ਸਿੱਟਾ। ਵੀ ਜੇ ਏ ਗਲਤ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤੇ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਗਲਤ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ।

28. ਅਨੁਭਾਗ 151 ਦੇ ਦ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਹੋਣਾ ਲਾਗੂ ਜੇ ਉੱਥੇ ਹੈ ਨਹੀਂ ਬਦਲਵਾਂ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਅਜਿਹੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਹਨ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਧੀਨ ਦ ਕੋਡ। ਅਨੁਭਾਗ 151 ਨਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਪੀਲਾਂ, ਸੋਧਾਂ, ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ। ਏ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 151 ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਸੀਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਤਸੱਲੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)

99. ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਕ ਉਪਾਅ, ਉੱਕਰੀ ਹੋਈ ਬਾਹਰ ਨਾਲ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਆਰਡਰ XLVII, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿਹੜਾ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਸਹਾਰਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 151, ਸੀਪੀਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਕਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਉਪਲਬਧ, ਦ ਵਸਤੂ ਦੇ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਕ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਬਦਲਣ ਲਈ ਨਹੀਂ।

100. ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ "ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ" ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਆਏ ਹਨ। ਕਿਹੜਾ ਕੋਲ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਦ ਸ਼ਬਦ "ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਤਰਕ" ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਸੰਦ ਹੈ **ਨੇਤਾਜੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ** (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ **ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ**

48 2022 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1063

ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਥੇ ਹਨ ਫੈਸਲੇ, ਸਮੇਤ ਮੋਰਾਨ ਮਾਰਚ ਬੈਸੇਲੀਓਸ ਕੈਥੋਲਿਕ (ਉੱਪਰ), ਰਾਜਾ ਸ਼ਤਰੁੰਜੀ (ਉੱਪਰ), ਕਮਲੇਸ਼ ਵਰਮਾ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਐਸ. ਮਧੂਸੂਦਨ ਰੈਡੀ (supra), ਜੋ **ਛੱਜੂ ਰਾਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ** (ਉੱਪਰ) ਸਮਝਾਉਣਾ ਕਿ ਦ ਜ਼ਮੀਨ "ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ "ਕਾਰਨ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਨ ਜੋ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋਵੇ"।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਾਲ ਅਤਿਅੰਤ ਸਤਿਕਾਰ, ਅਸੀਂ ਕਰੋ ਨਹੀਂ ਲੱਭੋ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇ ਉਹ ਫੈਸਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਦੇਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, **ਛੱਜੂ ਰਾਮ** (ਉਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸਦਾ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੱਚਮੁੱਚ "ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਅੰਦਰ ਲੈਣਾ ਹੁੰਦਾ ਇਸਦਾ ਗਲੇ ਲਗਾਉਣਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਸਮਾਨ ਨੂੰ "ਖੋਜ ਨਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ" ਅਤੇ "ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ", ਅਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ "ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ। ਜੇਕਰ "ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਉਕਤ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 1 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਤੋਂ (c) ਤੱਕ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਲੰਬੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਨੂੰ ਦ ਕਿਹਾ ਦੋ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਮੈਦਾਨ 'ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਏ ਸਮੀਖਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹੋਣਾ ਮੰਗਿਆ, ਦ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੇ, ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ "ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਸੀ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਦੇਣ ਦਾ ਸੀ ਭਾਵ, ਆਰਡਰ XLVII ਨਿਯਮ 1 ਕਰੇਗਾ ਕੋਲ ਪੜ੍ਹੋ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ: ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਾਰਾਵਾਂ (a), (b) ਅਤੇ (c) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ , ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਏ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ, ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਪਬੰਧ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਆਰਡਰ XLVII ਨਿਯਮ 1 ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਨੂੰ ਅਨੁਭਾਗ 5 ਦੇ ਦ ਸੀਮਾ ਕਾਰਵਾਈ ਡਰਾਈਵਾਂ ਸਾਨੂੰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ **ਛੱਜੂ ਰਾਮ** (ਉੱਪਰ) ਜਿਵੇਂ ਹੋਣਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਦ ਕਾਨੂੰਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਨੂੰ ਸੋਧਣਾ ਨਿਯਮ 1 ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਦ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ 1976. ਦੇਣਾ ਏ ਚੌੜਾ ਮਤਲਬ ਨੂੰ ਦ ਜ਼ਮੀਨ "ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ" ਨੇਤਾਜੀ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਗੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

101. ਸਮੀਖਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਦ ਪਾਵਰ ਕਿ ਅੰਦਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਅਦਾਲਤ, ਅਸੀਂ ਹਨ **ਨੇਤਾਜੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ** ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਡੋਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ । **(ਉੱਪਰ) ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ** ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ (ਉੱਪਰ), ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਬਕਾ ਫੈਸਲਾ। ਦ ਕਿਹਾ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਨਾਲ ਬੈਂਚ ਦੋ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਨਾਲ। ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਜੋ ਡੂੰਘੇ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਸੀਮਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਮੋਰਨ ਮਾਰ ਬੈਸੇਲੀਓਸ ਕੈਥੋਲਿਕ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ** (ਉੱਪਰ) (ਤਿੰਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ 'ਤੇ ਖਰਾ ਉਤਰਿਆ ਹੈ), ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 141 ਤੋਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ। **ਨੇਤਾਜੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ** ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ **ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ** (ਉੱਪਰ) ਪੜ੍ਹੇ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਦ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਕਿ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, **ਏਸੀ ਅਸਟੇਟਸ** (ਸੁਪਰਾ) (ਤਿੰਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ) ਅਤੇ **ਰਾਜਾ ਸ਼ਤਰੁੰਜੀ** ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ XLVII, CPC ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਦਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਉੱਪਰ)। ਨੂੰ ਸੇਵ **ਨੇਤਾਜੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ** (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ **ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ (ਉੱਪਰ)** ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ , ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸਾਥੀ ਜੱਜ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਬੇਘਰ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਡਾ. ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸਨ) ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਗਏ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। **ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ** (ਉੱਪਰ) ਨੂੰ ਬਹਿਸ ਕਰਨਾ ਕਿ ਦ ਵਿਆਖਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਏ ਬਾਰ ਟੂ ਦ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਦ ਆਰ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਦ ਮੌਜੂਦ ਕੇਸ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮੈਂਬਰ-ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲਾ ਵਿਚਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏ ਬੈਂਚ ਦੇ ਘੱਟ ਤਾਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ ਦ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਦ ਬਹੁਮਤ ਦ੍ਰਿਸ਼। ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਘਟਨਾ, 'ਤੇ ਏ ਨੇੜੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੈਰਾ 18, ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਪੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਸਨ ਜਦੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾਂ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਾਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

102. ਅਸੀਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਫੜੇ ਕਿ ਨਹੀਂ ਸਮੀਖਿਆ ਹੈ ਉਪਲਬਧ ਉੱਤੇ ਏ ਬਦਲੋ ਜਾਂ ਦਾ ਉਲਟਾਉਣਾ ਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਏ ਉੱਤਮ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਨਾਲ ਏ ਵੱਡਾ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ/ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਸੀ ਆਧਾਰਿਤ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਫੜੇ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਤੱਥ ਕਿ **ਪੁਣੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ** (ਉੱਪਰ) ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ XLVII ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

103. ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਸ) ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਵਿੱਚ ਦ ਨਕਾਰਾਤਮਕ।

104. ਆਓ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਮੋੜ ਨੂੰ ਸਵਾਲ (ਓ), ਕਿਹੜਾ ਇਤਫਾਕਨ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਇਹ।

ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਦ 'ਸਥਾਨ' ਸਟੈਂਡੀ' ਦੇ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਨ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪੱਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਰਪੀਜ਼ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਅਸਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪੱਖ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ 'ਸਥਾਈ ਅਧਿਕਾਰ' ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ/ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਅਜੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਆਰਪੀਜ਼ ਦੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਬੇਸ਼ੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਕਾਰਨ ਦੁਖੀ ਹਨ। ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਮੰਨੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੈ ਹੇਠਾਂ ਨਾਲ ਏ ਬਾਈਡਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰ, ਭਾਵ, **ਪੁਣੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ** (ਸੁਪਰਾ) ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਫੀਲਡ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ

ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਉੱਪਰ)। ਜੇਕਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਸਨ, ਤਾਂ ਕੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

105. ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਸੀਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਜੋ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। **[5-ਜੱਜ, ਭੁੱਲ]** ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ)। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਹਾਂ।

106. ਹੁਣ ਤੱਕ ਜਿਵੇਂ ਸਵਾਲ (ਹ) ਹੈ ਚਿੰਤਤ, ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਗਿਆ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸੇਨ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਆਰਪੀਜ਼ 'GROUNDS' ਕੈਪਸ਼ਨ ਹੇਠ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ, ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਅਖੌਤੀ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਿਆਂ/ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ)। ਸ਼੍ਰੀ ਸੇਨ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਆਰਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ **[3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਮਨੋਹਰਲਾਲ **[5-ਜੱਜ, laps]** (ਉੱਪਰ), ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਵੱਡਾ ਬੈਂਚ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ RPs ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਦ ਆਰ.ਪੀ. ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੋਣਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਖੋਜ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਂਦੀ।

107. ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗਿਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਆਰਪੀ ਵਿੱਚ 'ਜ਼ਮੀਨਾਂ' ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ 'ਜ਼ਮੀਨਾਂ' ਉਠਾਏ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਪੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚੁੱਪ ਹਨ ਆਰਡਰ XLVII ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਸ ਖਾਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਅਜਿਹੇ 'ਮਾਮਲਿਆਂ' 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ/ਆਦੇਸ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

108. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੇਨ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਵਾਲ (e) ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

109. ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਪਹੁੰਚ ਦ ਅੰਤ, ਅਸੀਂ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸਵਾਲ (ਐਫ) ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਈ ਫੁਟਕਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ ਉਹ ਭਾਲਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

110. ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਰਪੀਜ਼ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮਨੋਹਰਲਾਲ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। **[5-ਜੱਜ, ਲੈਪਸ]** (ਉੱਪਰ) ਜਿਵੇਂ ਏ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ/ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਦ ਪਿਛਲਾ ਹੁਕਮ, ਉਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਹੁੰਦੇ ਨੂੰ ਫੜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਅਸੀਂ ਕਰੇਗਾ ਹੋਣਾ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਰੋ ਕੁਝ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ—ਭਾਵ, ਭਾਲਣਾ ਸਮੀਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੋ ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ - ਭਾਵ, ਆਰਪੀਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਆਰਡਰ XLVII, CPC ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 1 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 91 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

111. ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉਬਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ,[49] ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

> "17। ਅਸੀਂ ਅਗਲਾ ਆਓ ਨੂੰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ', 'ਸੋਧ' ਜਾਂ 'ਯਾਦ ਕਰਨਾ' ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਏ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, 1966 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ XL ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। [...] ਹਾਲਾਂਕਿ, 'ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ' ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ 'ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ', 'ਸੋਧ' ਲਈ ਜਾਂ 'ਯਾਦ ਕਰਨਾ' ਆਦਿ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਸੋਧ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਦ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹਕੀਕਤ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਏ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ

---

49 [2000] ਸਪੋਰਟ 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 496 : (2000) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 296

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਣਾ ਸੂਚੀਕਰਨ ਦੇ ਦ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਅਜਿਹੇ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਹਨ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥ ਸਮੀਖਿਆ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ, ਲਾਇਕ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਆਰਡਰ ਐਕਸਐਲ ਨਿਯਮ 3 ਸਬੰਧਤ ਨੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਚੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ। ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 'ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ' ਲਈ ਦੱਸ ਕੇ ਜਾਂ 'ਸੋਧ', - ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ - ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਉਸਨੂੰ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। [ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ (1982) 2 ਐਸਸੀਸੀ 398 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵੇਖੋ ਜੋ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।]"।

112. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ **ਸੁਪਰਟੈਕ ਲਿਮਟਿਡ ਵੀ. ਐਮਰਾਲਡ ਕੋਰਟ ਓਨਰ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ** [50] ਆਯੋਜਿਤ:

"13। ਦ ਹਾਲਮਾਰਕ ਦੇ ਏ ਨਿਆਂਇਕ ਐਲਾਨ ਹੈ ਇਸਦਾ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਮਤਾ। ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਨਹੀਂ ਪਸੰਦ ਹੈ ਰੇਤ ਟਿੱਲੇ ਜੋ ਹਵਾ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਦੀਆਂ ਅਸਥਿਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ [ਦੇਖੋ, ਮੇਘਮਾਲਾ ਬਨਾਮ ਜੀ. ਨਰਸਿਮਹਾ ਰੈੱਡੀ, (2010) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 383]। ਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ੈਲੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰੁਝਾਨ ਉਭਰਿਆ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਏ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣਾ ਹੈ ਗਿਆ ਉਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੂੰ ਏ ਚਾਲਬਾਜ਼ੀ। ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਤਰਜੀਹੀ ਰਸਤਾ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਇੱਕ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੋਧ/ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਦੇ ਏ ਨਿਰਣਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ('ਕਵਾਂਡੋ ਐਲੀਕੁਇਡ ਪ੍ਰੋਹਿਬੇਟਰ ਐਕਸ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰ, ਪ੍ਰੋਹਿਬੇਟਰ ਐਟ ਪਰ ਓਲੀਕੁਮ')"।

50 [2021] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 569 : (2023) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 817

113. ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਬਿਆਨ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ,' 'ਸੋਧ', ਜਾਂ 'ਯਾਦ' ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਇਹ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ RP ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ RP ਦੇ ਇੱਕ ਭੇਤ ਭਰੇ ਸੰਸਕਰਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ RP ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

114. ਵਿੱਚ ਦ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਦ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਚਰਚਾ, ਦ ਫੁਟਕਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਸੰਭਾਲਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸਿੱਟਾ

115. ਨੂੰ ਜੋੜ ਉੱਪਰ, ਸਾਡਾ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦ ਸਵਾਲ [(ਅ), (ਏ), (ਸ), (ਹ) ਅਤੇ (f)] ਹਨ ਵਿੱਚ ਦ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਜਦੋਂ ਕਿ (ਓ) ਹੈ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ।

116. ਅਸੀਂ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਾਥੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਜੱਜ 'ਤੇ ਦ ਕਿਹਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਸਾਡਾ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ।

117. ਦ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ।

118. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਰਪੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਇਥੇ ਨਾਲ ਆਰਡਰ ਕਰਨਾ ਇਸ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਥੇ ਹੈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਨੂੰ ਦ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸੇ, ਕਿਹੜਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਨਿਰਣਾ 'ਤੇ ਇਹ ਸੈੱਟ ਕਰੋ ਦੇ ਆਰ.ਪੀ. ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਅਪੀਲਾਂ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ **ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਰਪੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਐਲਾਨਣਾ । ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਮੂਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਲ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਸਮਾਨ ਟ੍ਰੈਜੈਕਟਰੀ, ਇਹ ਕਰੇਗਾ ਹੋਣਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਏ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 142 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਟੱਲ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰਤਾ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ; ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ

ਉਸ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਸਾਡੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉੱਥੇ ਸੀ ਏ ਅਸਹਿਮਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਦ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, ਲੈਣਾ ਇੱਕ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਦ ਮਾਮਲਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਡੇਰੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਦ ਆਰ.ਪੀ. ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਕਿ ਕੋਲ ਗਿਆ ਡੀਲ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੀ-ਟੈਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਸੂਚੀਕਰਨ ਹੇਠਾਂ) , ਅਸੀਂ ਮੁੱਦਾ ਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼:

2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24(2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ 01 ਅਗਸਤ, 2024 ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ [ਜਿਸ] ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ, ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ;

ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਧਿਰਾਂ ਕਬਜ਼ੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ-ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਗੀਆਂ;

ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਅਧੀਨ ਸਨ/ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 142 ਅਤੇ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ II ਅਤੇ III ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਐਨ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰੋ ਵਿਕਲਪਕ ਬਹੁ-ਫ਼ਸਲੀ ਸਿੰਜਿਆ ਹੋਇਆ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਬੰਧੀ ਜ਼ਮੀਨ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ (a) 'ਤੇ ਵਧਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ GNCTD ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗੀ;

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਾਲਣਾ ਨਾਲ ਭਾਗ 13, 14, 16 ਨੂੰ 20 ਦੇ ਦ 2013 ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ਾ-ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ/ਅਰਧ-ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਰਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਤੇ (ਓ) ਉੱਪਰ, ਇਹ ਹੈ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਿ 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਸੂਚਨਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ ਬੈਚ ਦੇ ਮਾਮਲੇ, ਕਰੇਗਾ ਹੋਣਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਏ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਐਕਟ, ਅਤੇ [01] ਜਨਵਰੀ, 2014 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ;

ਕੁਲੈਕਟਰ ਕਰੇਗਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਤੀ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ 21 ਅੱਗੇ ਦੇ ਅਧਿਆਇ-IV ਦੇ 2013 ਐਕਟ, ਸੇਵ ਅਤੇ ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ;

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਮਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਏ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ। ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ਸਵਾਲ ਦ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਦ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਅਤੇ (b) ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇਗੀ;

ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ (f) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਆਪਣੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ;

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ, ਭਾਵੇਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਧੀਨ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ 01 ਜਨਵਰੀ, 2014 ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਪੁਨਰਵਾਸ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ;

ਕੁਲੈਕਟਰ ਕਰੇਗਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਸਾਰੇ ਦ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ 28 ਦੇ ਦ 2013 ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਦ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਲ ਅਨੁਭਾਗ 29 ਅਤੇ ਕਰੇਗਾ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਇਨਾਮ 2013 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਲੇਟੀਅਮ;

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਘੜੀ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਮੋੜਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ

(V) "ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਵਾਰਡ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕਰੇਗਾ ਹੋਣਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨੂੰ ਭਾਲੋ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਵਾਧਾ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਲ 2013 ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ- VIII।

119. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੱਖ ਹੋਈਏ, ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਅਜੇ ਅਧੂਰਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਰਪੀ ਦੇ ਦੋ ਸੈੱਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪਹਿਲਾ ਸੈੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਧਾਰਾ 4(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ - ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ - ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ("ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ", ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ, ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਡੀਡ, ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਸੰਬੰਧੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਾਲ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਦ ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿਵਾਦ ਆਦਿ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

120. ਦ ਮਾਮਲੇ ਡਿੱਗਣਾ ਅਧੀਨ ਦ ਦੂਜਾ ਸੈੱਟ ਕਰੋ ਹਨ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹੇਠਾਂ:

ਦਿੱਲੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਤਰੁਣ ਕਪਾਹੀ [ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰਬਰ 425/2023];

ਐਨਸੀਟੀ ਸਰਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਨਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ [RP(C) ਨੰ. 426/2023];

ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ. ਐਮ/ਐਸ. ਰਨਵੀਲ
(ਭਾਰਤ) ਪੀ.ਵੀ.ਟੀ. ਲਿਮਟਿਡ। [ਆਰਪੀ(ਸੀ) ਨੰ. 428/2023];

ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਜ ਸਿੰਘ [RP(C) ਨੰ. 429/2023]; ਅਤੇ

ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਂਦਰ ਸਿੰਘ [RP(C) ਨੰ. 409/2023]।

121. ਜਿਵੇਂ ਏ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਹੈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਦ ਜਾਇਜ਼ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਦ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰਲੇ ਪੈਰਾ 121 ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ , ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਆਰਪੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। [ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨਹੀਂ। 5107/2015, ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨਹੀਂ। 5063/2014, ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (C) ਨੰ. 4780/2014, WP (C) ਨੰ. 1637/2015, WP (C) ਨੰ. 6897/2014],

ਕਿਹੜਾ ਕਰੇਗਾ ਸਟੈਂਡ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ 'ਤੇ ਦ ਫਾਈਲ ਦੇ ਦ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦ ਢੰਗ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਦ ਨਾਮਜ਼ਦ ਬੈਂਚ ਕਰੇਗਾ ਸਮਝੌਤਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਨੂੰ ਦ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ/ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ , ਜੀਐਨਸੀਟੀਡੀ, ਅਤੇ ਦ ਡੀਡੀਏ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੋ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਬੈਂਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਭਿਆਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗਾ ਕਿ

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ (ਮਾਲਕਾਂ) ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ (ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ) ਵਿਚਕਾਰ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਮੁਆਵਜ਼ਾ। ਦ ਨਾਮਜ਼ਦ ਬੈਂਚ ਹੋਵੇਗਾ ਦ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਸੁਤੰਤਰ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜੇਕਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਾਅਦ ਦ ਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ ਅਨੁਭਾਗ 4(1) ਦੇ ਦ 1894 ਐਕਟ, ਕੋਈ ਵੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੋਲ ਗਿਆ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਵੀ ਜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ, ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਭਾਗ ਕਰੇਗਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸਮਾਨ ਨਾਲ ਦ ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ। ਦ ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਕਰੇਗਾ ਫਿਰ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਆਜ ਵਾਲੇ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰੋ, ਇਸਦੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਦ ਨਾਮਜ਼ਦ ਬੈਂਚ। ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਇੱਛਾ ਹੋਣਾ ਸੰਜੋਗ ਉੱਤੇ ਦ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੰਧਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ।

122. ਉੱਪਰ ਪੈਰਾ 121 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇਹਨਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਦੇ ਅੱਠ ਫੁਟਕਲ ਮਾਮਲੇ ਜੋ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ 22 ਜੁਲਾਈ, 2024. ਦ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਦ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਹੇਠਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੇ ਦੇਰੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ; ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡੀ-ਟੈਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ:

i. ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਐਮ/ਐਸਕੇਐਲ ਰਾਠੀ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ। [ਐਮ.ਏ. ਨਹੀਂ। 414/2023 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 11857/2016];

ii. ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ v. ਹਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ [ਆਰਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 432/2023 ਸੀਏ ਨੰਬਰ 11841/2016 ਵਿੱਚ]।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਿੰਨ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਨਾ ਤਾਂ ਆਰਪੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ:

iii. ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀਡਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ [ਸੀਏ ਨੰ. 1522/2023];

iv. ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਵਿਭਾਗ ਵੀ. ਰੈਮ ਸਿੰਘ
[ਡਾਇਰੀ] ਨਹੀਂ। 14831/2023];

v. ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਵਿਭਾਗ ਵੀ. ਸੁਮਿਟ ਬਾਂਸਲ [ਡਾਇਰੀ ਨੰ. 15893/2023]।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਮਾਮਲੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਆਰਪੀ, ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਵ, ਪਹਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ **ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ [3-ਜੱਜ]** (ਉੱਪਰ)। ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਡੀ-ਟੈਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ:

vi. ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ [ਆਰ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨਹੀਂ। 882/2017 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 11846/2016];
ਅਤੇ

vii. ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਐਮ/ਐਸਕੇਐਲ ਰਾਠੀ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ। [CA ਨੰਬਰ 11857/2016 ਵਿੱਚ MA ਨੰਬਰ 159/2019]।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੇਸ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਏ ਨਫ਼ਰਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਐਮ/ਐਸ ਕੇਐਲ ਰਾਠੀ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅੰਸ਼ੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ [ਕੰਟ. ਪਾਲਤੂ. (ਗ)
ਨਹੀਂ। 735/2018 ਵਿੱਚ ਸੀਏ ਨਹੀਂ। 11857/2016]। ਦ ਉਹੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਡੀ-ਟੈਗ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

123. ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਆਰਪੀ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਆਰਡਰ ਲਈ ਲਾਗਤਾਂ। ਵਿਚਾਰ-ਅਧੀਨ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ, ਕਰੇਗਾ ਵੀ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੈੱਡਨੋਟ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrl. No. P/956/2016